

Kunhegyes Város Önkormányzata Képviselőtestületének
1 / 2005. (I.21.)
rendelete
a Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás
Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Tervéről

Kunhegyes Város Önkormányzata a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. Törvény 36. §. (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően elkészítette a Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Tervét és az alábbi rendeletet alkotja.

1. §.

A rendelet területi hatálya Kunhegyes Város közigazgatási területére terjed ki.

2. §.

Az Önkormányzat Képviselő Testülete a Tisza –tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Közös Hulladékgazdálkodási Tervét a jelen rendelet mellékleteként szereplő Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Tervbe foglaltak szerint hagyja jóvá.

3. §.

Ezen önkormányzati rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

Kelt: Kunhegyes, 2005. január 20.

Kontra József
polgármester

Rentzné dr.Bezdán Edit
jegyző

ZÁRADÉK:

Kihirdetve Kunhegyes Város Önkormányzata Képviselőtestületének 16/2004. (IV.09.) rendelete 24. § (1)-(2) bekezdése alapján 2005. január 21.

Rentzné dr.Bezdán Edit
jegyző

**TISZA-TAVI
REGIONÁLIS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TÁRSULÁS
KÖZÖS HELYI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVE**

**AZ
ÉSZAK – ALFÖLDI RÉGIÓHOZ TARTOZÓ TELEPÜLÉSEK
VALAMINT AZ
ÉSZAK – MAGYARORSZÁGI RÉGIÓHOZ TARTOZÓ TELEPÜLÉSEK
KÖZÖS HELYI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVE
EGYSÉGES SZERKEZETBEN**

2004.

TELEPÜLÉSEK

1. Az Észak- Alföldi statisztikai régióhoz tartozó települések

Önkormányzat neve, címe:

Megye:

1. Abádszalók	5241 Deák F. u. 12.	Jász-Nagykun-Szolnok
2. Kunhegyes	5340 Szabadság tér 1.	Jász-Nagykun-Szolnok
3. Nagyván	5363 Hősök tere 5.	Jász-Nagykun-Szolnok
4. Tiszabura	5235 Kossuth u. 52.	Jász-Nagykun-Szolnok
5. Tiszaderzs	5343 Felszabadulás u. 20.	Jász-Nagykun-Szolnok
6. Tiszagyenda	5233 Gorkij u. 20.	Jász-Nagykun-Szolnok
7. Tiszafüred	5350 Fő u. 1.	Jász-Nagykun-Szolnok
8. Tiszaörs	5362 Hősök tere 5.	Jász-Nagykun-Szolnok
9. Tiszaigar	5361 Dózsa Gy. u. 19.	Jász-Nagykun-Szolnok
10. Tiszaroff	5234 Szabadság u. 22.	Jász-Nagykun-Szolnok
11. Tiszaszentimre	5322 Hősök tere 7.	Jász-Nagykun-Szolnok
12. Tiszaszőlős	5244 Fő u. 21.	Jász-Nagykun-Szolnok
13. Tomajmomonostora	5324 Széchenyi u. 53.	Jász-Nagykun-Szolnok
14. Egyek	4069 Egyek Fő u. 3.	Hajdú - Bihar
15. Tiszacsege	4066 Kossuth u. 5.	Hajdú - Bihar

(önálló hulladékgazdálkodási tervet készít: Egyek)

2. Az Észak- Magyarországi statisztikai régióhoz tartozó települések

1. Besenyőtelek	3020 Fő út 89.	Heves
2. Dormánd	3374 Dózsa Gy. u. 31.	Heves
3. Egerfarmos	3379 Dózsa Gy. u. 1.	Heves
4. Füzesabony	3390 Rákóczi u. 48.	Heves
5. Mezőszemere	3378 Május 1. u. 6.	Heves
6. Mezőtárkány	3375 Kossuth L. u. 81.	Heves
7. Poroszló	3388 Fő u. 6.	Heves
8. Sarud	3386 Kossuth u. 93.	Heves
9. Szihalom	3377 Hunyadi u. 78.	Heves
10. Újlőrincfalva	3387 Kossuth L. u. 26.	Heves
11. Bogács	3412 Alkotmány u. 9.	Borsod- A .- Z.
12. Borsodivánka	3462 Szabadság u. 12.	Borsod- A .- Z.
13. Bükkzsérc	3414 Petőfi u. 4.	Borsod- A .- Z.
14. Cserépfalu	3413 Kossuth u. 125.	Borsod- A .- Z.
15. Cserépváralja	3417 Alkotmány u. 52.	Borsod- A .- Z.
16. Egerlövő	3461 Dózsa Gy. u. 19.	Borsod- A .- Z.
17. Mezőkövesd	3400 Mátyás király u. 112.	Borsod- A .- Z.
18. Mezőnagymihály	3443 Kossuth u. 56.	Borsod- A .- Z.
18. Mezőnyárad	3421 Lenin u. 67.	Borsod- A .- Z.
20. Négyes	3463 István K. u. 4.	Borsod- A .- Z.
21. Sály	3425 Kossuth u. 63.	Borsod- A .- Z.
22. Szentistván	3418 Széchenyi u. 10.	Borsod- A .- Z.
23. Szomolya	3411 Szabadság tér 1.	Borsod- A .- Z.
24. Tard	3416 Rózsa F. u. 1.	Borsod- A .- Z.
25. Tiszabábolna	3465 Fő u. 113.	Borsod- A .- Z.
26. Tiszadorogma	3466 Arany J. u. 25.	Borsod- A .- Z.
27. Tiszavalk	3464 Templom u. 2.	Borsod- A .- Z.

(önálló hulladékgazdálkodási tervet készít: Mezőnyárad, Mezőnagymihály)

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A tervekészítés általános adatai	7
1.1.	A tervezési szint bemutatása	7
1.2.	A általános bevezető	7
1.3.	Adatgyűjtés köre, pontossága, problémái és becslési módszere	10
1.4.	A tervezés módszere	10
1.5.	Alapfogalmak és terminológia	11
1.6.	Időközi beszámolás és jövőbeni hulladékgazdálkodási tervek	12
1.7.	A Hulladékgazdálkodási Terv szerkezeti felépítése	12
1.8.	A tervezési terület átfogó jellemzése	14
1.9.	Forrásadatok	24
1.10.	A helyi tervezés szükségességének bemutatása, a tervezés alapjai	35
2.	A tervezési területen keletkező hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok mennyisége és eredete	35
2.1.	A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége	35
2.1.1.	Nem veszélyes hulladékok	35
2.1.2.	Települési szilárdhulladék	37
2.1.3.	Települési folyékony hulladék	37
2.1.4.	Kommunális szennyvíziszap	37
2.1.5.	Építés-bontási hulladékok és egyéb inert hulladék	38
2.1.6.	Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok	38
2.1.7.	Ipari és egyéb gazdálkodási hulladékok	38
2.2.	Szelektíven gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok	38
2.2.1.	Hulladékolajok	39
2.2.2.	Akkumulátorok és szárazelemek	39
2.2.3.	Elektromos és elektronikai hulladékok	39
2.2.4.	Kiselejtezett gépjárművek	39
2.2.5.	Egészségügyi hulladékok	39
2.2.6.	Állati eredetű hulladékok	39
2.2.7.	Növényvédőszeres és csomagoló eszközök	39
2.2.8.	Azbeszt	40
2.2.9.	Egyéb veszélyes hulladékok	40
2.2.10.	Csomagolási hulladékok	40
2.2.11.	Gumi hulladékok	40
2.2.12.	Egyéb hulladékok	40
2.2.13.	Biológiailag lebontható hulladék	40
2.3.	A felhalmozott hulladék típusa és mennyisége	41
2.3.1.	Nem veszélyes hulladékok	40
2.3.2.	A területen felhalmozott kiemelten kezelendő hulladékáramok	41
2.3.3.	Csomagolási hulladékok	41
2.3.4.	A lerakón felhalmozott hulladék típusa és mennyisége	41
2.4.	A településre beszállított és onnan kiszállított hulladékok típusa és éves mennyisége	45
2.5.	A tervezési terület éves hulladékmérlegének bemutatása	47
2.5.1.	Nem veszélyes hulladékok	47
2.5.2.	Kiemelten kezelendő hulladékáramok	47

2.5.3.	Csomagolási hulladékok	48
3.	A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények	49
3.1.	A jogszabályban meghatározott műszaki követelmények és a területen folyó hulladékkezelésre előírt követelmények ismertetése	49
4.	Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések	53
4.1.	Az általános kötelezettségekről eltérő, egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések leírása	53
4.1.1.	Általánosan alkalmazandó jogszabályok	53
4.1.2.	Speciális jogszabályok	53
4.2.	Helyi rendeletek	53
5.	A hulladékok kezelése a kezelő telepek és létesítmények a kezelésre felhatalmazott vállalkozások	53
5.1.	Hulladékok gyűjtése és szállítása	53
5.2.	A területen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység általános ismertetése, értékelése	56
5.3.	A felhalmozott hulladékok problémakörének az ismertetése	57
5.4.	A települési szilárdhulladék gazdálkodás helyzetelemzése	57
5.5.	A másodnyersanyag visszanyerés és hasznosítás aránya a tervezési területen	57
5.5.1.	A területen a települési hulladék részeként keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége és ebből a lerakásra kerülő mennyiség	58
5.6.	A települési folyékony hulladékkal való gazdálkodás	58
6.	Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározása	60
6.1.	A hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzései	61
6.1.1.	A képződő hulladék mennyiségének várható alakulása	61
6.1.2.	Hulladékcsökkentő és hulladékhasznosító célok	63
6.1.2.1.	Települési szilárdhulladék	63
6.1.2.2.	Települési folyékony hulladék	65
6.1.2.3.	Kommunális szennyvíziszap	66
6.1.2.4.	Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok	66
6.1.2.5.	Mezőgazdaági-, ipari és egyéb gazdálkodói hulladékok	67
6.1.2.6.	Egészségügyi- és egyéb veszélyes hulladékok	67
6.1.2.7.	Összefoglalás	67
7.	A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program	70
7.1.	Módszerfejlesztési, intézményfejlesztési, ismeretterjesztő, szemléletformáló, tájékoztató oktatási és kutatás-fejlesztési programok	70

7.2.	Hulladékgazdálkodási cselekvési program	71
7.3.	A hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések elérését szolgáló intézkedések meghatározása	78
7.4.	A környezetvédelmileg nem megfelelő lezárt és illegális hulladéklerakók, illetve hulladék lerakatok rekultiválásának és felszámolásának feladatai	78
7.5.	A tervezett intézkedések végrehajtási sorrendje, határideje	79
7.6.	A tervezett rendszer megvalósításával és üzemeltetésével elérhető eredmények	79

Eger, 2004. október hó

1. A TERVKÉSZÍTÉS ÁLTALÁNOS ADATAI

1.1 A tervezési szint bemutatása

A hulladékgazdálkodási tervezés szintje: **közös helyi**

A tervezés megrendelője:	Tiszafüred Város Önkormányzata Pintér Erika polgármester, egyben a Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Elnöke
Cím:	5350 Tiszafüred Fő u. 1.
A dokumentációt készítette	KEVITERV Eger Vízügyi, Környezetvédelmi és Vállalkozási Mérnöki Kft.
Ügyvezető igazgató, felelős vezető tervező:	Fekete György Vh3-1-10-0133/2004.
Cím:	3200 Eger Mátyás király u. 76

1.2 Általános bevezető

A hulladékgazdálkodási tervezés a hulladékgazdálkodást több szinten vizsgálja.

a) 1. szint: az országos szint

A statisztikai tervezés eredményeként a Magyar Köztársaság Országgyűlése 110/2002. (XII. 12.) OGY határozatával fogadta el az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (a továbbiakban: OHT), amely lényegében a 2003. – 2008. közötti időszak feladatait foglalja össze.

Az OHT:

- bemutatja az ország hulladékgazdálkodásának a helyzetét, benne
 - a hulladékgazdálkodás gyakorlati megvalósítását
 - az érvényesülő szabályozást és követelményeket
 - a működő intézményrendszert és
 - a rendelkezésre álló gazdasági eszközöket
- meghatározza a 2003. – 2008. közötti időszakban elérendő célokat és azok elérését szolgáló eszközöket, úgymint:
 - az általános célokat
 - a célok elérését szolgáló országos intézkedéseket és programokat

- vázolja a finanszírozás és a gazdasági szabályozás feladatait az alábbi fejezetekre bontva
 - a végrehajtás finanszírozhatósága a jelenlegi adottságok mellett
 - az átalakított és kibővített gazdaságszabályozási rendszer
 - a programok és intézkedések finanszírozása

b) 2. szint: a magyarországi statisztikai régiók szintje

Az OHT irányelveit figyelembe véve készült el a statisztikai régiók hulladékgazdálkodási terve, melyet a 15/2003. (XI. 27.) KvVM rendelet hirdetett ki.

Az ország 7. statisztikai régiójának hulladékgazdálkodási tervei egységesen az alábbi fejezetek szerint tartalmazzák az információkat:

- általános adatok
- a régióban keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok típusa, mennyisége, eredete
- a hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények
- az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések
- a hulladékok kezelésére alkalmas kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások
- az elérendő hulladékgazdálkodási célok
- cselekvési program és költségek

c) 3. szint: helyi szint

A helyi hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményeit a 126/2003. (VIII. 15.) Korm. rendelet megfelelő §-ai tartalmazzák együttes szerkezetben a területi- és egyedi hulladékgazdálkodási tervekhez vonatkozó előírásokkal.

A terv főbb szerkezeti elemei az 1. sz. melléklet előírásai szerint:

1. A tervekészítés általános adatai
2. A tervezési területen keletkező hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok típusa, mennyisége és eredete
3. A hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelmények
4. Az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések
5. A hulladékok kezelésére alkalmas kezelőtelepek és létesítmények, a kezelésre felhatalmazott vállalkozások
6. Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározása
7. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program
8. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek a 7. pont szerinti bontásban.

A rendelet lehetőséget biztosít közös helyi hulladékgazdálkodási terv készítésére. Ebben:

- a) Az egyes településeken megvalósítandó elkülönített hulladékgyűjtés módját településenként kell meghatározni, illetve
- b) A 9. §-ban meghatározott szervesanyag tartalom csökkentést a közös hulladéklerakóban kell teljesíteni.

A Tisza – tó térségi települések ISPA támogatással regionális települési szilárdhulladék kezelő rendszert valósítanak meg, ezért közös helyi hulladékgazdálkodási terv készítése mellett döntöttek.

A regionális rendszer létesítésében érdekelt 42 település közül 3 település önálló helyi hulladékgazdálkodási terv készítése mellett döntött, így a közös helyi hulladékgazdálkodási terv lényegében 39 településre vonatkozik. Ennek ellenére a terv egyes fejezetei, ill. a regionális rendszer adatai és célkitűzései a teljes rendszerre – tehát mind a 42 településre – vonatkoznak.

Ahhoz, hogy a terv szilárd alapokon nyugodjon a Kistérséget ésszerű és reális elemzésnek és értékelésnek kellett alávetni. Csak ily módon lehetett meghatározni és megállapítani a jelenlegi helyzetet, ill. az elvárt követelmények teljesíthetőségét.

A jelenlegi helyzet, valamint a helyi kérdések elemzésénél tehát a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. Tv. (továbbiakban: Hgt.) valamint a 126/2003. VIII. 15.) Korm. rendelet előírásait vettük figyelembe.

Hivatkozva a 126/2003. (VIII. 15) Korm. rendelet 1. számú melléklet 2.6. számú pontjára, mely szerint a

„... helyi tervekben a települési hulladékok körében értelmezhető, illetve a közszolgáltatás keretébe tartozó hulladékokra vonatkozó adatokat kell csak megadni.”

Ezért, jelen tervben csak az önkormányzatok felelősségi körébe tartozó tevékenységekből keletkező hulladékokat vettük figyelembe.

A tervben kiemeljük azokat az anyagáramokat, melyek végső ártalmatlanítása a közszolgáltató által üzemeltett regionális lerakón történő elhelyezés.

A települések területén keletkező nagyobb mennyiségű hulladékok hasznosítására és ártalmatlanítására vonatkozó információkat abból a célból rögzítettük, hogy átfogó ismeretek álljanak rendelkezésünkre a település hulladékgazdálkodását tekintve.

A mező- és erdőgazdálkodásban képződő növényi maradványok, valamint az állattartásból származó trágyák biológiai körforgásba történő visszavezetését a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program ösztönzi. Ezekkel a területi hulladékgazdálkodási tervben részleteiben nem foglalkozunk.

A közös helyi hulladékgazdálkodási terv a kormányrendelet előírásainak megfelelően egységesen kezeli a regionális rendszerben érintett 42 települést, de a részleteket tekintve két egységre bontva: az Észak – Alföldi Régióhoz tartozó településekre, ill. az Észak – Magyarországi Régióhoz tartozó településekre külön – külön lebontva. Ez biztosítja egyben azt is, hogy az egyes régiók hulladékgazdálkodási elképzelései is érvényesüljenek a jövőben.

1.3 Az adatgyűjtés köre, pontossága problémái és becslési módszerei

Magyarországon mindez ideig kizárólag a veszélyes hulladéokra vonatkozóan volt érvényben adatszolgáltatási kötelezettség, a többi hulladéktípusra nem volt kötelező adatszolgáltatás a környezetvédelmi hatóságok részére.

Települési hulladékok körében végzett adatgyűjtés során a tervet megalapozó adatokat bocsátottak rendelkezésre:

- települési szilárd és folyékony hulladékokról, valamint az üzemeltetőkről és a jelenlegi állapotokról az Önkormányzatok
- települési folyékony hulladék-, a települési szennyvíziszap, és a veszélyes hulladékok körében a területileg illetékes Környezetvédelmi Felügyelőségek
- telephely engedélyek körében az Önkormányzatok
- a területre vonatkozó egyéb adatok körében a KSH
- a jelenleg üzemelő lerakókról a 2002. évi Canor felmérés.

A tervezés célja a 2004-2008. közötti időszakra a helyi hulladékgazdálkodási terv kidolgozásának elindítása, valamint a településen a helyi hulladékgazdálkodási tervezés első szakaszának az elkészítése.

A tervezés bázisát alapvetően a 2002. évi adatok képezik. Amennyiben ezek nem álltak rendelkezésre, úgy attól frissebb 2003. évi, ill. a legfrissebb 2004. évi információforrást is felhasználtuk. A dokumentumban említést teszünk az információk forrásáról és típusáról is.

Tekintettel arra, hogy az említett hulladékáramok esetében sok esetben nem álltak rendelkezésre megbízható adatok, ezért a terv 2006. és 2008. évi felülvizsgálatakor elengedhetetlenül szükséges lesz az adatok pontosítása.

1.4 A tervezés módszere

A kistérségi hulladékgazdálkodási tervek a teljes hulladékgazdálkodási tervezési folyamat egyik elemét jelentik. A stratégiai tervezés országos szinten, a megvalósítás-orientált tervezés pedig helyi szinten történik. Maximális hatékonyság annak biztosításával érhető el, ha nincsenek ellentmondások a különböző tervezési szintek között, valamint, ha az egyes szintek között a tervezés egymást kiegészíti.

A helyi terv kidolgozása során az alábbi módszert követtük:

- Leltárkészítés: a tervezéshez szükséges adatok, információk összegyűjtése (mennyiségi, kezelési és kapacitási adatok);
- A jogszabályokból, a nemzeti és régiós hulladékgazdálkodási politikából ismert célok alapján, a települések problémáinak és igényeinek a feltárása;
- Az intézkedések és a szükséges eszközök meghatározása;
- Cselekvési program kidolgozása, amely tartalmazza az időbeli ütemezést, a résztvevők, illetve a felelősök meghatározását, valamint az egyes intézkedések becsült költségigényét.

1.5 Alapfogalmak és terminológia

Hulladék: a Hgt. 1. számú melléklet szerinti kategóriák valamelyikébe tartozó tárgy, vagy anyag, amelyektől birtokosa megválnik, megválni szándékozik, vagy megválni köteles.

1.5.1 Hulladékfajták

Települési hulladék: a háztartásokból származó szilárd vagy folyékony hulladék, illetőleg a háztartási hulladékhoz hasonló jellegű és összetételű, azzal együtt kezelhető más hulladék.

Települési hulladék:

Települési szilárd hulladék

- Háztartási hulladék: az emberek mindennapi élete során a lakásokban, valamint a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben és a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein, valamint az intézményekben keletkező hulladék.
- Közterületi hulladék: közforgalmú és zöldterületen keletkező hulladék.
- Háztartási hulladékhoz hasonló jellegű és összetételű hulladék: gazdasági vállalkozásoknál keletkező, veszélyesnek nem minősülő szilárd hulladék.

Települési folyékony hulladék:

A szennyvízelvezető hálózaton, illetve szennyvíztisztító telepen keresztül el nem vezetett szennyvíz, amely

- emberi tartózkodásra alkalmas épületek szennyvíztároló létesítményeinek és egyéb helyi közműpótló berendezéseinek ürítéséből,
- a nem közüzemi csatorna és árokrendszerekből, valamint
- a gazdasági, de nem termelési, technológiai eredetű tevékenységből származik.

Inert hulladék:

Az a hulladék, amely már nem megy át jelentős fizikai, kémiai vagy biológiai átalakuláson.

Biológiailag lebontható hulladék (biohulladék):

Minden szervesanyag-tartalmú hulladék, ami anaerob, vagy aerob módon lebontható.

Nem települési hulladék:

Ipari tevékenység során, kereskedelemben, szolgáltatásban és a mezőgazdaságban keletkező hulladék. Két fő csoportba osztható: veszélyes hulladék és nem veszélyes hulladék.

A veszélyes hulladék a Hgt. 2. számú mellékletében felsorolt tulajdonságok közül eggyel vagy többel rendelkező, illetve ilyen anyagokat vagy összetevőket tartalmazó, eredete, összetétele, koncentrációja miatt az egészségre, a környezetre kockázatot jelentő hulladék.

1.5.2 Kezelési terminológia

A különböző kezelési lehetőségeken belül a hasznosítás és az ártalmatlanítás tekinthető a két legjelentősebb kategóriának.

Hasznosítás: a hulladéknak, vagy valamely összetevőjének a termelésben, vagy szolgáltatásban történő felhasználása.

Újrahasználat: a terméknek az eredeti célra történő ismételt felhasználása.

Ártalmatlanítás: a hulladék okozta környezetterhelés csökkentése, környezetet veszélyeztető, szennyező, károsító hatásának megszüntetése, kizárása.

A különböző ártalmatlanítási és hasznosítási lehetőségeket a Hgt. 3. illetve 4. számú melléklete sorolja fel.

1.6 Időközi beszámolás és jövőbeni hulladékgazdálkodási tervek

Tekintettel arra, hogy a tervekészítés jelenlegi fázisában nem áll rendelkezésre általános érvényű, minden hulladékfajtára kiterjedő adatszolgáltatási kötelezettség és információs rendszer, a tervek sok bizonytalanságot, pontatlanságot tartalmazhatnak.

Az országos szintű összehangolás hatékony eszköze a nyilvántartásra és adatszolgáltatásra vonatkozó jogszabály 2004. január 1-jén történő hatálybalépése, az operatív információs rendszer kialakítása, illetve a területi tervek kétévenként esedékes felülvizsgálata.

A felülvizsgálatkor meghatározó szerepe lesz az egyedi hulladékgazdálkodási tervek visszacsatolásának, hiszen ezekben lehet és kell számszerűsíteni a hulladékcsökkentési és hasznosítási célkitűzéseket.

1.7 A Hulladékgazdálkodási Terv szerkezeti felépítése

Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás települései négy megye (Jász – Nagykun – Szolnok megye, Heves megye, Borsod – Abaúj – Zemplén megye és Hajdú-Bihar megye) két régió (Észak – Magyarországi Régió, Észak – Alföldi Régió)

területén és az alábbi Környezetvédelmi Felügyelőségek illetékességi területén helyezkednek el.

- Közép –Tisza Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség (Szolnok)
- Észak – Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség (Miskolc)
- Tiszántúli Környezetvédelmi Felügyelőség (Debrecen)

A hulladékgazdálkodási terv készítése során a regionális szempontokat is figyelembe vettük.

A jelenlegi hulladékgazdálkodási helyzet elemzését és értékelését ennek megfelelően regionális szinten végeztük el.

Mivel a települések hulladékgazdálkodási programja a most épülő Tisza-tó Környéki Települések Regionális Hulladékkezelő Rendszerének megvalósításához kapcsolódik, ezért a Hulladékgazdálkodási cselekvési programot, és annak költségeit már a két régió településeit összevonva határoztuk meg.

A Hulladékgazdálkodási Terv szerkezete:

- A tervekészítés általános adatai
- A tervezési terület átfogó jellemzése
- Kiindulási adatok
- A tervezett regionális hulladékkezelő rendszer átfogó ismertetése
- A térség hulladékgazdálkodása összesített adatainak a bemutatása
- A hulladékgazdálkodási célkitűzések teljesíthetősége
- A két régióhoz tartozó települések megbontott és részletezett hulladékgazdálkodási terve.

1.8. A TERVEZÉSI TERÜLET ÁTFOGÓ JELLEMZÉSE

A vizsgált térség nagyobb része az Alföld Nagykunsági tájegységnek északi pereméhez tartozik, de egyes településeinek területe már az Északi – Középhegység részét képező a Bükk-hegység területét is érintik.

1.8.1. A vizsgált térség felszíni és felszín alatti képződményei

Az Alföld szerkezetföldtani egységei közül a vizsgált térség centrumában a Középföldi pannóniai hátság nagykunsági része helyezkedik el, amely rögsorozatot pannon-quarter süllyedékek övezik. Északon a Sajó-Hernád törmelékű szegélye és a Hevesi süllyedék, majd nyugaton a Tiszai szerkezeti árok, míg délen – az Alföldi középvonaltól, vagyis a Szolnok-Ebes nagyszerkezeti övtől D-re – a Délalföldi és a Berettyó-Körös süllyedék keretezi a Középföldi pannóniai hátságot.

A vizsgált térség eddig legidősebbnek – alsókrétainak – bizonyult kőzeteit a kunmadarasi tatárülési szénhidrogén – kutató fúrások tárták fel. Az üledékes képződményeket vörösbarna kalciterekkel átjárt agyagmárga, sötétszürke palás agyagmárga és csúszási lapokkal szabdalts apró szemű homokkő, a vulkanitokat pedig dácitos-andezites kőzet, valamint hólyagos bazalt és bazaltagglomerátum képviseli.

Valószínűleg eocén korúak azok az ősmaradványmentes, ritmusosan váltakozó peliter, homokos üledékek, melyek a Tatárülés 2., 12., 13. számú fúrásokból váltak ismertté. Bizonytalan besorolású viszont a Nagyiván-2. fúrás rétegzetlen kalciteres homokkőve és agyagmárgája 2100 m alatt.

A Tatárülés-kunmadarasi kutatási terület geológiai zárójelentéséből tudjuk, hogy a térség flis üledékeire főként torton, néha szarmata korú rétegek települtek. Az előbbi főként piszkoszöld, halványzöld, rétegzetlen, repedésekkel átjárt vulkáni tufa (riolit), vagy ennek törmelékéből összecementált breccsa és konglomerátum. Az utóbbit pedig szürke, sárgafoltos, kissé homokos mészkő képviseli.

A miocénre települő alsó-pannon összlet vastagsága és kőzettani felépítése a vizsgált terület különböző részein jelentős eltéréseket mutat. A kunmadarasi kutatási jelentés csak vertikális eltéréseket említ – alul agyagmárgás, felül homokkőves – a szelvényanyagok azonban jelentős horizontális változásokat is mutatnak. A Tü-8-as fúrás agyagos, kőzetlisztes rétegsorában például szinte nyoma sincs a nem túl messze lévő Km-2-es 40-60 m vastag homokjainak. Ugyanakkor a tiszafüredi, abádszalóki, kunhegyesi geofizikai mérések az egész alsó-pannon homokosnak mutatják, jó 2700-3000 m-ig, a miocén tetejéig.

A térség felső-pannon rétegsorának kőzettani kifejlődése, vastagsági értékei az alsó-pannonéhoz hasonlóan változatosságot mutatnak. A geofizikai szelvényeken jól megfigyelhető az alsó-pannon után ismét gyorsan süllyedő térszín folyóvízi eredetű homokokkal való fokozatos feltöltődése. Az ősi folyók energiája a felső-pannon középső-tagozatában érte el csúcspontját, jól mutatják ezt a Tiszaörs – Berekfürdő között mindenhol fellelhető vastag, kitűnő vízádóképességű kavics és durvahomok-rétegek.

Az Alföld más részeihez hasonlóan a középső-tagozat hordalékaira itt is felső-pliocén vagy levantei agyagok, homokok települtek. Vastagságuk Egyektől Kunhegyes felé haladva 60 m-ről 250 m-re nő, és bár Kunmadarasig, Berekfürdőig fellelhetők itt vastagabb homokrétegek, Kunhegyes térségen már jórészt csak a szokásos sárga, barna és zöldesszürke agyagok találhatók.

Az úgynevezett szolnoki löszös hát kevésbé süllyedt pannon rög fölött, folyóvízi és szélhordta üledék lerakódásával keletkezett. A nedves térszínen képződött infúziós lösz finom rétegzettséget mutat. A futásukat folyamatosan változtató alföldi folyók a löszök anyagát szétteregették és áthalmazták, ebből lösziszap, holocén lösz fedőréteg keletkezett, alatta a rétegek fokozatosan növekvő szemcsenagysága jellemző. A terület pleisztocén üledéksora több száz méter vastag.

A pleisztocén kezdetén ismét jelentős változás állt be az Alföld, s így területünk ösvízrajzában. Az ős – Sajó – Hernád páros hordalékszállító energiája hihetetlen mértékben megnőtt, így már nem csak Polgár felé, hanem Tiszacsege – Egyek, sőt Püspökladány-Karcag és Kisújszállás irányába is tudott durvahomokot, néha kavicsokat szállítani. A pleisztocén kor végéig az ős Tisza is a Szamos-Körösök felől folyt és Szentes-Csongrád körül érte el a dél-alföldi süllyedéket. A mai helyre az ó-holocén korban került a folyó, megkerülve a Nyírség és Nagykovács magasság felszínű tábláját. A megváltozott medrű szakaszt is tágas holocén árterek kísérik, morotvával, a peremen párhuzamos parti dűnékkel tarkítva.

A negyedkori képződmények fekvőszintje 320 m-ben vonható meg. 40-50% körül van a homokos képződmények aránya az összletben, mégpedig a hordalékkúp jellegnek megfelelően közép- és durvaszemcsés kifejlődésben. A kvarter felső szakaszában valamelyest növekszik a homokos képződmények aránya (50-60%), azonban ezek már finomabb szemcsézetűek.

A vizsgált térség É-i részén, hazánk legtagozottabb mészköves formákat mutató hegysége, a Bükk, valamint a környezetét alkotó harmadkori dombság terül el. A hegység alapzatát alkotó kristályos tönköt a karbon korszak elejétől a juráig tenger borította, mely nagyrészt ókori és középkori agyagpalát, mészkövet rakott le. A hegység fő tömegét triász mészkő építi fel.

A Közép – Tiszavidék a „Nagyrona”-i folyószabályozások előtt szabad ártér volt, ahol a széles sávban meanderező folyók alakították a felszínt. A Tisza nagy térségben letarolta a pleisztocén hordalékkúpokat. A felszín felépítésében a pleisztocén képződmények közül az infúziós (ártéri vagy mocsári) lösz a legelterjedtebb.

1.8.2. A vizsgált térség talajviszonyai

A térségben található talajok a felszín alatti rétegeknek, valamint az eltérő talajviszonyok és növényborítottság következtében változó eloszlást mutatnak. A térség több mint felén az igen rossz termékenységű szikes talajok találhatók meg. Ezek a területeken a mezőgazdasági hasznosítás is korlátozott. A térségben nagyobb területet borítanak, még a csernozjom jellegű talajok: legnagyobb területet a réti csernozjomok borítanak, kisebb arányban található itt csernozjom jellegű homoktalaj és alföldi mészlepedékes csernozjom is. A réti csernozjomok kedvező termékenységűek, II-IV. talajosztály között változik termékenységi besorolásuk.

Az Északi – Középhegység nagytájhoz tartozó térségrész talajtakarója nagy általánosságban a barna erdőtalajok fő típusába tartozik. A domborzati formáktól függően a barna erdőtalajok különböző típusai, altípusai és változatai jöttek létre, úgymint az agyagbemosódásos barna erdőtalaj, a barnaföld, a kovárványos barna erdőtalaj, ill. a csernozjom barna erdőtalaj.

Ezen felül megtalálhatók még a csernozjom jellegű homok-, alföldi mészlepedékes csernozjom-, ill. a szlonyeces típusú talajok is.

1.8.3. Vízföldtani adottságok

1.8.3.1. Felszín alatti vizek; a térség veszélyeztetett vízbázisai

Az érintett térség területén belül a jelenleg is üzemelő, telepszerűen kialakított vízművek és egyedi telepítésű mélyfúrású közműkutak védőidomán kívül több előzetes vízkutatásra javasolt területegység (távlati vízbázis) található. Ezek a következők:

- ◆ Etyektől É-i irányban 27.5 számú;
- ◆ Tiszafüred -Tiszaszőlős között a 28.1. számú;
- ◆ Tiszaszentimrétől délre a 28.2. számú;
- ◆ Tiszaderzstől DNy-ra a 28.3. számú. (Lásd 4. ábra)

Az üzemelő és távlati vízbázisok védelme kiemelkedő fontosságú a lakosság életminősége szempontjából.

A vízbázisok területe beszivárgási terület. A vízművek kútjainak többsége a pleisztocén üledékösszlet alsó részében, a sorozat vastagságától függően 150-300 m között van szűrözve, még a felszínhez legközelebbi, a térségben általánosan termelt vízadó réteg mintegy 100 m mélységben helyezkedik el. A vizsgált vízbázisoknál a vízadó rétegek 160-250 m mélységben találhatóak.

A hidrogeológiai áramlási rendszerek megcsapolási területein az egymás alatt elhelyezkedő vízadó rétegekben tárolt víz piezometrikus nyomásszintjei lefelé haladva növekednek, a függőleges hidraulikus gradiens pozitív, míg a beszivárgási területeken pontosan fordítottak a nyomásviszonyok, a függőleges hidraulikus gradiens negatív. Ebből következően a megcsapolási területeken a talaj- és a sekélyvízadó rétegekből a mélyebb vízadóba történő átszivárgás – a rendszerek természetes állapotában – nem lehetséges, ezért a mélyebb aquiferek a felszín közeléből eredő szennyeződéssel szemben védettnek tekinthetők. A beszivárgási területeken ezzel ellentétes folyamatok léteznek, a talajvíztérből lehetséges a rétegvízadóknál történő víz – és ezzel együtt szennyezőanyagok – átszivárgása, ezért a mélységi vízbázisok potenciálisan sebezhetőek. Az átmeneti nyomásviszonyokkal jellemezhető területeken a vízadó szintek közötti vertikális kommunikáció alárendelt a horizontális irányú vízáramláshoz viszonyítva.

A hulladékkezelésre vonatkozó koncepció készítésénél az áttekintett több száz fúrású rétegsor közül kedvezőnek ítélték azokat, amelyekben a vízzáró képződmények vastagsága, a felszíntől számítva legalább az 5,0 métert elérte. Ugyanekkor kedvezőtlennek értékelték azon rétegsorokat, amelyek vízvezető rétegekből állnak, s

nem tartalmaznak közbetelepült vízzáró rétegeket. A kedvező és kedvezőtlen kategóriák közötti átmeneti tartományba az előbbiekből kizárt rétegsorok kerültek.

A térben szorosan összekapcsolódó meander-övezet morfológiai és morfogenetikai egységek, illetve az ezek összefogazódásából álló meanderöv kedvezőtlen minősítésének az a magyarázata, hogy ezek területén a változó vastagságú, általában pelites fedőképződmény alatt jó vízvezetőképességű, vulnérabilis meder- vagy övezet-homok helyezkedik el. Erre, a preformált irányokban, nagy vízáramlási sebességek jellemzőek. Emellett a közel sík alluviális területen ezek a szerkezeti egységek relatíve alacsony térszíneket jelentenek, ebből következően egyrészt a talajvíz piezometrikus nyomásszintje itt általában közelebb van a felszínhez, mint a környező magasabb térszíneken, másrészt ezekben a mélyedésekben a felszínen összegyülekező vizek beszivárgása akadályozott vagy késleltetett, emiatt ezek az elemek többnyire belvizesek-belvízveszélyesek, akárcsak a magasabb térszíneken azonosítható medermaradványok.

A Tisza folyó mellett található meander területen jelenleg számos nem megfelelően kialakított legális és illegális hulladéklerakó található. Ugyanakkor a települések szennyvízkezelésének nem megfelelő módja is gyorsíthatja – elsősorban a belvízveszélyes területeken – a felszín alatti vizek elszennyeződését. Így megállapítható, hogy a tervezett projektcsoporthoz a fenti vízbázisvédelmi követelmények szempontjából is nagy fontosságú.

A térség É-i területén külön kiemelkedő a Bükki karszt, mint egyedi vízföldtani adottságú terület egység, melynek sérülékenysége különösen indokolja a szennyezőforrások megszüntetését, ill. a megfelelő környezetállapot biztosítását.

A térség fontos gazdasági értékét jelentik a gyógyvizek, melyet több fürdő is hasznosít (Mezőkövesd, Bogács).

1.8.3.2. A Tisza-tavi térség felszíni vizei

1.8.3.2.1. Az alföldi jellegű területek

A szélsőségesen száraz, vízhiányos térség sok szempontból meghatározó vízfolyása Tisza-folyó, melyen a '70-es években alakították ki mesterségesen a Kiskörei-víztározót, azaz a Tisza-tavat. Az alföldi jellegű térség nagyobb részéről ezen kívül a természetes vízfolyások hiányoznak, ott csak belvíz és öntözőcsatornák találhatók. Ezek egyrészt a Tisza, másrészt a Hortobágy-Berettyó felé vezetnek el vizeiket. A Tisza bal parti vízfolyásai a Tiszafüredi-, az Örvényi-, a Mirhó-Gyolcsi-, és a Gyenda-Tiszabői főcsatorna. A Hortobágy-Berettyóba vezetnek a Villogó-, a Kakat-éri-, a Sarkad-Mérges-Sároséri-, a Köles-Ózes- és a Karcag I. főcsatornák.

A vizsgált térséget határolja a Tisza-tóból kiinduló nagykunsági öntöző főcsatorna.

A vizsgált térségben 22 kisebb állóvíz is található, ezek közül 15 halastó és tározó, 1045 ha összfelülettel, 7 pedig természetes tó.

A Tisza-tó mesterségesen létrehozott és üzemeltetett víztér. Vízbőritottságát évenkénti ritmusban ismétlődő szakaszosság jellemzi, ez jelentősen befolyásolja a

sajátságos körülmények alkotta vízminőséget. A tározó vízforgalmát több mint 98%-ban a Tisza folyó adja, így vízminőségét is nagy részben e folyó vízminősége határozza meg. Ennek ellenére jól elkülöníthető minőségi szempontból maga a folyó és a tó víztere.

A Tisza ugyanis vízminőségi szempontból a folyóvizek jellemzőit mutatja, a Tisza-tó viszont az eutrofizálódó állóvizek jellemzőivel rendelkezik.

A tározó vízminőségének jellemzése a négy öblözetben vett évente 8 minta alapján (március-október) történik az MSZ 12749/1993. szerint. A mérések átlaga III. osztálynak megfelelő, a vízminőség összességében a „tűrhető” kategóriába sorolható. A Tisza-tó vize tehát mérsékelten szennyezett víznek tekinthető, amelyben a szerves és szerves anyagok, valamint a biológiailag hasznosítható tápanyagterhelés eutrofizálódást eredményez. Ez az általános jellemzés tükröződik a fenti táblázatban feltüntetett átlag éves adatokban is.

A tározón jól megfigyelhetőek az eutrofizáció jelei. Általában az eutrofizációt előidéző komponensek határozzák meg az egyes komponens csoportok osztályba sorolását. Az oxigén háztartás vizsgált jellemzői alapján a III. osztályba történő besorolást az összes szerves széntartalom határozza meg, de megfigyelhető az aránylag magas oxigén telítettség, melyhez 70-160%-os minimum és maximum értékek tartoznak. Ennek oka az évente megismétlődő algatúlprodukció, mely szélsőséges állapotokat teremt az egyes öblözetekben. A tározó terek sekély vízmélysége is elősegíti a tározón egyre növekvő növényborítottságot, mely az eutrofizációt elősegítő tápanyagháztartás összetevőinek növekedését fokozza. Ennek megfelelően a tápanyag háztartás átlag IV. osztályba történő besorolását az összes foszfor, és esetenként a klorofil-a tartalom határozza meg. A szerves és szerves mikroszennyezők vizsgált komponensei a Tisza folyó vízminőségét képviselik, meghatározó a kőolaj és termékei komponens, mely meghatározza a IV., esetenként V. osztályba történő besorolást. Az egyéb vizsgált paraméterek csoportja osztályba sorolását a pH érték határozza meg.

A leírásból valószínűsíthető, hogy a tó körüli települések szennyvizei lokálisan – a kisebb vízmozgású öblökben – hozzájárulhatnak az eutrofizációhoz. Az öblözetek vízminőségének javítása fontos feladat. Ennek egyik módja lehet az öblözetbe beengedett szennyvizek tápanyagterhelésének (N, P) csökkentése, a szennyvíztisztítás minőségi fokának javítása. (A programcsomag egyik része ezt tűzi ki célként.)

1.8.3.2.2. Az Északi – Középhegység területei

A Bükk hegység érintett területei, valamint a hegylábi területek felszíni vizekben rendkívül gazdagok. A főbb vízfolyások – Laskó, Rima, (Eger), Csincse és Kánya patakok befogadója közvetlenül a Tisza – tó.

E vízfolyások vízminősége általában jónak mondható, de a hiányzó szennyvízcsatornák és szennyvíztisztítók miatt a felszíni vizek szennyvizekkel is terheltek.

A vízfolyások vízhozama szélsőséges határok között változik, vízgyűjtőterületeiken több víztározó is épült többcélú – köztük árvízcsúcs csökkentő – hasznosítással.

1.8.4. Élővilág-természetvédelem

A regionális hulladéklerakással érintett 42 település külterületein található legális és illegális lerakóhelyek, a nem megfelelően gyűjtött és kezelt, és így a talajba, talajvízbe is kikerülő szennyezések jelenleg a térség kiemelkedően jelentős élővilágát, természeti értékeit is veszélyeztetik.

A vizsgált térségben számos védett, és nem védett, de természetközeli élőhely található. Az érintett védett területek a következők:

Hortobágyi Nemzeti park három mozaikja

- a Nemzeti Park központi területrésze a vizsgált térség keleti szélén;
- az Egyek – Pusztakócsi mocsarak, Egyek külterületén;
- és a Tisza – tó (Tiszafüredi madárrezervátum).

A Bükki Nemzeti Park központi területrészének a D-i része.

Három tájvédelmi körzet (TK)

- a Borsodi Mezőség TK Tiszabábolnától északra;
- a Hevesi Füves Puszták TK egy mozaikja Poroszlótól, egy másik mozaikja Sarudtól nyugatra;
- és a Közép-Tisza TK Tiszaburától délre.

A vizsgált területen belül található országos jelentőségű természetvédelmi területek (TVT)

- a Tiszadorogmai Göbe-erdő;
- Tiszacsegei hullámtér
- a Tiszaigari Arborétum és
- a Szomolyai kaptárkövek

Helyi védettségű érték:

- a tiszai kocsányos tölgyek és vadkörtefák;
- a tiszai Mátyás király-fa;
- a tiszafüredi kastélypark;

a tiszafüredi kocsányos tölgy;

- a Tiszaderzs – Tiszaszőlős közötti Cserőközi TVT;
 - az abádszalóki Aranyosi kosboros rét;
 - a borsodivánkai kastélypark;
 - az egerlövői mocsárrét és erdő;
- és a kiskörei öreg kocsányos tölgy.

A védett élőhelyek egy része – többek között a Tisza-tó is – adottságai alapján az Európában honos költöző madarak átmeneti pihenőhelyét biztosítja. Ezért a térség védett területeinek egy része a *Ramsari egyezmény* hatálya alá tartozik, más része a pedig a *Nemzetközi Jelentőségű Madárlelőhely (IBA)*.

A védett területeken túl is található a térségben olyan élőhelyek, elsősorban gyepterületek, melyek természetvédelmi értéke jelentős, ill. a NATURA 2000 közösségi jelentőségű (SCI), valamint madárvédelmi (SPA) területek.

1.8.5. Települési környezet és táj

A vizsgált térség településhálózata részben az Alföldre jellemző ritka településszerkezetű. A települések síkvidéki beépítettségűek, a belterületeken belül igen kis szintkülönbséggel. A beépítés minden településen falusias, családirházas jellegű. Az intézmények általában a települések központjában találhatóak meg. Ipari tevékenység gyakorlatilag csak szolgáltató jelleggel található meg a községekben.

A Heves és Borsod megyei települések már sűrűbben helyezkednek el és főként a városokban számot tevő az emeletes házak száma is.

A vizsgált települések össznépessége több, mint 100 000 fő. A vizsgált térségben négy városias jellegű település van, a térség központja *Tiszafüred*, valamint Kunhegyes, Mezőkövesd és Füzesabony.

A települések többsége alacsony lélekszámú, általában 1000 és 3000 fő közötti. Ennél kisebb lélekszámú, pl. Tiszavalk (352 fő), Újlőrincfalva (315 fő), Cserépváralja (525 fő), Négyes (388 fő) Tiszabábolna (518 fő), Egerfarmos (703 fő), Borsodivánka (788 fő). Ennél nagyobb lélekszámú pl. Egyek (5731 fő), Tiszacsege (5285 fő), Abádszalók (4861 fő).

A területen az utóbbi évtizedekben folyamatos a népességvesztés és előreláthatóan további népességfogyás várható. A népesség fogyásának okai elsősorban az élve születések számának csökkenésében és a hagyományos gazdasági szerkezet felszámolását követő elvándorlásokban gyökereznek. A fokozatosan mérséklődő élve születések és az átlagos élettartam meghosszabbodása következtében az elmúlt negyed század alatt lényegesen módosult a lakosság korösszetétele. Csökkent a 0-17 évesek és növekedett a 60 évesnél idősebb korúak aránya. A 15-29 éves korosztályban viszonylag kisebb arányú növekedés volt. Népességyarapodás csak néhány olyan településen figyelhető meg, ahol a roma lakosság aránya számottevő (pl. Tiszabura), és mérsékelt növekedés volt az utóbbi években Tiszafüreden is. Csökkent a lakosság száma többek között Sarudon, Tizsanánán, Kiskörén, Abádszalókon, Tiszabábolnán, Tiszaroffon, Tiszaderzsen, Nagyivánon.

A Tisza-tó térsége kiemelt üdülőkörzet. Az üdülőkörzet 1999-ben elkészült területrendezési terve szerint (MONT-TEAMPANNON Építész és Mérnökiroda Kft.):

- ◆ A térség **regionális helyzetét** tekintve távol esik az Alföld urbanizáltabb területeitől, és így az országos makroszerkezeti fejlődési zónákból is kiesik. A jellemzően mezőgazdasági térség városhiányos, belső periféria. A fejlesztési források ide áramlását gátolja az is, hogy a térség négy megye területén helyezkedik el.
- ◆ A **természeti adottságok** a mezőgazdaság szempontjából nem kedvezőek. Az Alföldön elterjedt tájhasználatokat gátolta a Tisza medrének folyamatos alakulása, a folyó áradásai, majd szabályozása. Ezek a folyamatok alapvetően befolyásolták a térszerkezetet, a településhálózat kialakulását és a táj hasznosítását. A térség vízszegénységével és kiépített öntözőrendszereivel, igen alacsony erdősültségével, szemi-arid klímájával, különlegesen gazdag, eltérő adottságú védett-védendő tájaival és állandó alkalmazkodásra kényszerített településeivel az Alföld igen változatos és jellegzetes térsége.

- ◆ A **társadalmi erőforrásoknál** az elmúlt időszakok kedvezőtlen folyamatainak összegződése mutatható ki a térségben. A '90-es évek elején a térség lakosszáma meghaladta az 55 000 főt, de az ezredfordulóra mintegy 7-8%-os fogyás prognosztizálható. Az életkor-összetételből megállapítható, hogy egyre szűkül a munkaerőpiacra lépő fiatalok száma, és ezzel párhuzamosan nő az eltartottak száma. Növekszik a térségben a roma lakosság aránya is.
- ◆ A térség **gazdasági potenciálja** igen gyenge. Ezt a beruházások alacsony aránya, a magas munkanélküliség és az elöregedés is jelzi.

A vizsgált térség jó megközelíthetőségű, természeti adottságainál fogva (tó, természeti értékek, stb.) *regionális üdülési célpont*. Az üdülés fogadására elsősorban Tiszafüred, Tiszaörs és Abádszalók térségében vannak megteremtett feltételek. Célirányos fejlesztéssel további igények kielégítésére is lehetőség nyílik. Az utóbbi években a térségben húzó ágazatként jelentkezett az *üdülés-idegenforgalom*, a települések újra erőteljesen a Tisza felé fordultak. A fejlesztést, az üdülési lehetőségek bővülését azonban az utóbbi időszakban a Tiszát érő súlyos szennyvízterhelések teljesen ellehetlenítik.

Tájképi szempontból a térség kultúrsztyepp jellege meghatározó, erdő a térségben alig-alig található. A sík vidéken minden új létesítmény így jelentős, messziről is felismerhető változást okoz.

A Tisza-tavi térség infrastruktúrájára a következők jellemzők:

- A térség **megközelíthetősége** jónak ítélnélhető. A térség fő hálózatai kialakultak, mind a közúti, mind a vasúti közlekedésben. A Tiszán való átkelés Kiskörén, valamint a Jászság és a Nagykunság között nem kielégítő. A közlekedés létesítményeinek műszaki színvonala és paraméterei sok helyen nem megfelelőek.
- A térség **közműves ellátása** közepesen megoldott. A vízellátás gyakorlatilag teljes körű, a települések túlnyomó része helyi mélyfúrású kútra alapozott vízműről nyeri az ivóvizet. A vízminőség viszont gyakran kifogásolható. A szennyvízelvezetés és – kezelés terén jelentős elmaradottságok vannak. A villamos energia ellátás teljes körű, a gáz- és a telefonellátás az utóbbi években épült ki.

A vizsgált térség országos védelem alatt álló területei:

Védett terület megnevezése	Kiterjedése (ha)	Védetté nyilvánítás éve	Főbb jellemzők
Hortobágyi Nemzeti Park Központi területe	70 000	1973	Hazánk legnagyobb nemzeti parkja nem azonos a Hortobággal, több annál: változatos élőhelyek gyűjtőhelye. A közismert szárazpuszták mellett majd fele részben foglal magába halastavakat, mocsarakat, nedves réteket is. Ezek a területek kiemelkedő jelentőségű, háborítatlan madárélőhelyek. A nemzeti parkban nemcsak az élővilág kiemelkedő jelentőségű, hanem világhírűek a hagyományőrző, kulturális értékei is.
Bükk Nemzeti Park	38900	1989	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság Magyarország egyik legváltozatosabb vidékének, az Északi-középhegység és az Alföld egy részének természetvédelmi felügyeletét látja el. Nógrád, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyékre kiterjedő működési területén ma a Bükk Nemzeti Park mellett 11 tájvédelmi körzet és 17 országos jelentőségű természetvédelmi terület található
Hortobágyi Nemzeti Park Egyek - Pusztakócsi mocsarak	4 073	1973	A vadzajok világának kiemelkedő értékű maradványterülete, mely a folyamszabályozást megelőző mocsárvilág és vele a vízi, vízparti madárvilág költő-, táplálkozó- és pihenőhelyeit őrzi.
Hortobágyi Nemzeti Park Tiszafüredi madárrezervátum	3 364 (fok. védett)	1973	A Tisza-tó múlt századi szabályozása jelentős természetvédelmi károkat is okozott, a madárélőhelyek beszűkítésével. E helyzetet is orvosolandó hozták létre mesterségesen 1968-73 között a Tisza-tavat. Gyorsan megtelepedett itt számos ritka madárfaj: kócsagok, gémekek, fekete gólya, kerecsensólyom.
Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet	17 932	1989	A védett területet Kis-Hortobágnak is nevezik, találóan. A Hortobágyhoz hasonlóan nagy füves puszták művelhető szántókkal, szikes és mocsaras mozaikokkal. A legértékesebb területek az apró foltokká zsugorodott mocsarak, lápfoltok, kicsinyke tavak. Túzok, kék- és vörösvércse, karvaly, héja, kerecsensólyom is megfigyelhető itt.
Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	8 199	1993	A mozaikos tájvédelmi körzetből a Poroszlói szikesek (1360 ha) és a Sarud-Hídvégpusztai (1968 ha) területi mozaikjai érintettek. A poroszlói

Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Terve

			szikések valódi puszták szikes növényzettel, a világon is kiemelkedő jelentőségű túzokkal. Sarud - Hídvégpuszta fokozottan védett madarak, kétéltűek és hüllők élőhelye, változatos élőhely mozaikokból áll.
Közép-Tisza Tájvédelmi Körzet	7 670	1978	A Tisza hullámterén és holtágainak környékén megmaradt természetes élővilág megőrzése a célja. Legértékesebb része a vizsgált terület déli határán található Pélyi madárrezervátum, melynek területén a Tiszától említett védett fajok mindegyike előfordul.
Tiszadorogmai Göbe-erdő	173	1984	A „göbe” folyómederben kimosott mélyedést jelent. A Göbe morotva a Tisza szabályozásakor keletkezett U alakú holtág. Az ártéri erdők szabadtéri múzeuma: idős fekete és szürke nyárok, fehérfüzek, kőrisek található az ecsetpázsitos rétek között. Népszerű madárélőhely is.
Tiszaigari Arborétum	20	1976	A XIX. század hetvenes éveiben létesült itt a gyűjteményes sétakert.

1.9. Forrásadatok

- 1. sz. táblázat:** Adatok a KSH 2002. évi évkönyveiből.
A KSH nyilvántartási adatai a hulladékgyűjtés tervezéséhez felhasználhatóan csak részleges információval bírnak, de az alaphelyzetet több szempontból is megfelelően jellemzik.
- 2. sz. táblázat:** Adatok az Önkormányzatok adatszolgáltatása alapján.
Tervezők mennyiségre vonatkozó adatokat 2001.; 2002. és 2003.. évekre vonatkozóan kértek az önkormányzatoktól annak érdekében, hogy a változások trendje is érzékelhető legyen. Ezen adatokból a táblázat a 2002. évi adatokat tartalmazza, a másik két év adatát a részletes számításoknál vettük figyelembe. Ahol nincs adat, onnan nem kaptunk adatokat.
- 3. sz. táblázat:** A településen szolgáltatást végző üzemeltetők az önkormányzatok adatszolgáltatása alapján.
A táblázat a települési szilárdhulladék, a települési folyékonyhulladék és a szennyvízkezelést végző szolgáltatókat sorolja fel településenkénti bontásban. A további szolgáltatókat a régiós bontás szerinti hulladékgyűjtési tervek tartalmazzák.
- 4. sz. táblázat:** A jelenleg nyilvántartott hulladéklerakókra vonatkozó adatok.
A Canor 2002. évi felmérése alapján 45 db lerakó jellemző adatait tartalmazza a táblázat.
- 5. sz. táblázat:** A regionális hulladékgyűjtési program megvalósításának keretében rekultiválásra előirányzott lerakók jellemző adatai.
Az ISPA támogatottságú program 33 db lerakó rekultiválását irányozza elő a projekt keretén belül. Ezek adatait tartalmazza a táblázat.
- 6. sz. táblázat:** A regionális hulladékgyűjtési program tervezésénél figyelembe vett mennyiségek.
A táblázat adatai az EU-s támogatási pályázathoz készült számításnak a tenderkiírásakor aktualizált változatát mutatják.

1. sz. táblázat Adatok a KSH 2002. évkönyveiből

Sorszám	Település	Lakó- népesség	Lakások száma	Működő vállalkozás	Közüemi vízellátó hálózatra rákötött lakások száma	Lakosságnak szolgáltatott víz 1000 m3/év	Szolgáltatót össz víz 1000 m3/év	Közüemi csatornahálózatra kötött lakások száma	Elvezetett szennyvíz 1000 m3/év		Rendszeres hulladék- gyűjtésbe bevont lakások száma
									háztartásokból	összesen	
Jász - Nagykun - Szolnok megye											
1.	Tiszafüred	13 828	5 716	853	5 707	438	577,2	1 795	409,2	473,1	2 175
2.	Tiszaszőlős										
3.	Abádszalók	4 677	2 043	231	1 939	172		513			
4.	Nagyiván	1 234	519	48	498	35					
5.	Tiszabura	2 755	635	53	735	47					
6.	Tiszaderzs	1 308	540	42	560	29					
7.	Tiszagyenda	1 040	408	34	430	27					
8.	Tiszaörs	1 477	818	77	671	42					
9.	Tiszaigar	936	222	26	392	24					
10.	Tiszaroff	2 147	967	67	967	55					
11.	Tiszaszentimre	2 338	1 027	72	969	63					
12.	Tomajmonostora	769	357	14	325	19					
13.	Kunhegyes	8 506	3 407	430	3 270	231	284,1	329	24,8	35,6	3 363
Jász-Nagykun-Sz. m. összesen:		41 015	16 659	1947	16463	744	861,3	2637	434	508,7	5 538
Hajdú - Bihar megye											
14.	Egyek*	5 527	2 420	212	2 132	123		605			
15.	Tiszacsege	4 927	2 084	218	2 068	111	124,8	941	98	167	1 239
Hajdú-Bihar megye összesen:		10 454	4 504	430	4 200	234	124,8	1546	98	167	1 239
Észak-Alföldi Régió összesen:		51 469	21 163	2377	20 663	978	986,1	4183	532	675,7	6 777
Heves megye											
16.	Poroszló	3 077	1 351	182	1 320	91		478			
17.	Sarud	1 302	552	55	552	46		355			
18.	Füzesabony	8 297	3 001	518	2883	240	333,9	1123	93,8	189,8	2 980
19.	Újlőrincfalva	319	149	7	142	7		75			
20.	Mezőszemere	1 337	612	13	499	32					
21.	Dormánd	1 024	378	46	274	22					
*önálló települési hulladékgazdálkodási tervet készít											

Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Terve

Sorszám	Település	Lakó- népesség	Lakások száma	Működő vállalkozás	Közüemi vízellátó hálózatra rákötött lakások száma	Lakosságnak szolgáltatott víz 1000 m3/év	Szolgáltatott össz víz 1000 m3/év	Közüemi csatornahálózatra kötött lakások száma	Elvezetett szennyvíz 1000 m3/év		Rendszeres hulladék- gyűjtésbe bevont lakások száma
									háztartásokból	összesen	
22.	Egerfarmos	715	399	21	313	15					
23.	Szihalom	2 121	951	100	872	58					
24.	Besenyőtelek	2 906	1 083	154	1 033	78		302			
25.	Mezőtárkány	1 694	733	46	545	35					
Heves megye összesen:		22 792	9 209	1142	8 433	624	333,9	2333	93,8	189,8	2980
Borsod-Abaúj-Zemplén megye:											
26.	Borsodivánka	751	239	27	237	16					
27.	Tiszadorogma	469	255	12	232	9					
28.	Tiszavalk	354	179	13	179	11					
29.	Négyes	287	217	11	217	6					
30.	Bogács	2 120	955	165	647	69		528			
31.	Bükkzsérc	1 091	481	54	438	24		398			
32.	Cserépfalu	1 095	534	58	446	18		235			
33.	Cserépváralja	553	212	21	150	6					
34.	Egerlővő	649	293	9	259	13					
35.	Mezőnyárad*	1 724	676	77	646	34					
36.	Mezőnagymihály*	1 203	538	41	445	25					
37.	Sály	2 234	728	52	603	28		158			
38.	Szentistván	2 672	1 129	107	1 091	59					
39.	Szomolya	1 724	698	68	639	36					
40.	Tard	1 436	576	56	549	29					
41.	Tiszabábolna	492	265	12	265	10					
42.	Mezőkövesd	17 841	7 436	1381	6 897	465	646,9	1 796	314	318	6 737
Borsod-A.-Z. megye összesen:		36695	15411	2164	13940	858	646,9	3 115	314	318	6 737
Észak-Magyarországi Régió össz:		59 487	24 620	3306	22 373	1482	980,8	5 448	407,8	507,8	9 717
Mindösszesen:		110 956	45 783	5 683	43 036	2460	1 966,9	9 631	939,8	1183,5	16 494
*önálló települési hulladékgazdálkodási tervet készít											

2. sz. táblázat

Az Észak – Magyarországi Régióhoz tartozó települések közös helyi hulladékgazdálkodási terve

Sor- szám	Település	Adatok önkormányzati adatszolgáltatás alapján Mennyiségek 2002. év						Hulladéklerakó adatai	Megjegyzés
		Települési szilárd hull. m ³	Települési folyékony hulladék m ³	Csatornán elvezetett szennyvíz m ³	Szennyvíz- iszap m ³	Szelektív gyűjtés m ³	Csomagolás i hulladék m ³		
1.	Tiszafüred							0440/5 hrsz. (11200 m ³)	Részlegese n takart
2.	Tiszaszőlős								
3.	Abádszalók		5 888	153 867	320				
4.	Nagyiván	1 500	2 400						
5.	Tiszabura								
6.	Tiszaderzs	1 800	12 000					367 hrsz. (4 ha)	
7.	Tiszagyenda	1 910							
8.	Tiszaörs	90 t/év	15 m ³ /nap					050/5 hrsz. (3 837 m ²)	22691 m ² takart Önkormány zati tulajdon
9.	Tiszaigar	600	580						
10.	Tiszaroff	1 500	3 000						
11.	Tiszaszentimre	1 400	3 800						
12.	Tomajmonostora	n. a.	n. a.						
13.	Kunhegyes	351 t/év		300 m ³ /d				06/8 hrsz.	
14.	Poroszló	0 47 t		58 048					
15.	Sarud	1 100	63 000	55 000					
16.	Füzesabony	4 736	3 446	228 207	678			509 hrsz. (2,018 ha)	

Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Terve

Sor-szám	Település	Adatok önkormányzati adatszolgáltatás alapján Mennyiségek 2002. év						Hulladéklerakó adatai	Megjegyzés
		Települési szilárd hull.	Települési folyékony hulladék	Csatornán elvezetett szennyvíz	Szennyvíz- iszap	Szelektív gyűjtés	Csomagolás i hulladék		
17.	Újlőrincfalva								
18.	Mezőszemere	500							
19.	Dormánd	570							
20.	Egerfarmos							0124/2; 0124/3 hrsz. (4500 m ³)	Részlegese n takart
21.	Szihalom	2 700							
22.	Besenyőtelek	810 t		24 900					
23.	Mezőtárkány	n. a.	n.a.						
24.	Borsodivánka	149 t		23 000					
25.	Tiszadorogma								
26.	Tiszavalk	900							
27.	Négyes	99 t	7 500						
28.	Bogács								
29.	Bükkzsérs	1 300	50 - 60	22 800					
30.	Cserépfalu	1 300	50	22 000					
31.	Cserépváralja								
32.	Egerlövő	124	8 000						
33.	Sály	260		10 700					
34.	Szentistván								
35.	Szomolya								
36.	Tard	5 m ³ /hét							
37.	Tiszabábolna								
38.	Mezőkövesd	25 000	325 000		2 600				
39.	Tiszacsege								
40.									
41.									
42.									

3. sz. táblázat

Sorszám	Település	Üzemeltetők		
		Települési szilárd hulladék	Települési folyékony hulladék	Szennyvízcsat. hálózat és telep
1.	Tiszafüred	Retmann -Tisza Kft.	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred
2.	Tizzaszőlős	Takács András Tizzaszőlős Jókai út 5.	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred
3.	Abádszalók	Polgármesteri Hivatal Ellátási Csoport Abádszalók, Deák F. út 28.	Szilágyi István Abádszalók Füredi út 29.	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred
4.	Nagyiván	MEWAI Kft. Poroszló	Mg.-i KFT. Nagyiván Fő út 54	
5.	Tiszabura			
6.	Tiszaderzs	CSÁTI-és Tsa KFT Tiszaderzs, Fő út 3	Szilágyi István Abádszalók Füredi út 29.	
7.	Tiszagyenda	Tiszabura Önkormányzat	Fuder László Tiszagyenda Ságvári u. 10.	
8.	Tiszaörs		Szekér és Tsa Bt. Tiszaörs Madarasi út 2	
9.	Tiszaigar			
10.	Tiszaroff	Polgármesteri Hivatal Tiszabura	Nagy József Tiszaroff Szabadság út 62.	
11.	Tiszaszentimre	Takács András Tizzaszőlős Jókai út 3	MISI – RISZ Kft. Tiszafüred Kismuhi út 52.	
12.	Tomajmonostora		MISI – RISZ Kft. Tiszafüred Kismuhi út 52	
13.	Kunhegyes	Kunhegyes Városért Közalapítvány Kunhegyes Szabadság tér 1	Papp Imre Kh. Csete köz 2/c Molnár Istvánné Nagykakatszél u. 2. Nagy Sándorné Arany J. u. 11.	Kunhegyesi Víz- és Csatornamű Kft.
14.	Poroszló	MEWAI KFT Poroszló Földosztás út 11.		Heves Megyei Vízmű Rt. Füzesabony Hunyadi u. 47.
15.	Sarud	MEWAI KFT Poroszló Földosztás út 11.	TISZSA-KOMM Kft. Tiszanána Fő u. 159.	Heves Megyei Vízmű Rt. Füzesabony Hunyadi u. 47.

Sorszám	Település	Üzemeltetők		
		Települési szilárd hulladék	Települési folyékony hulladék	Szennyvízcsat. hálózat és telep
16.	Füzesabony	Városgondozás Eger KFT. Eger, Bródy S. út 4.	Kiss András Egerszólát Ságvári út 2/3.	Heves Megyei Vízmű Rt. Füzesabony Hunyadi u. 47
17.	Újlőrincfalva	Önkormányzat		PÁTYI KÖZMŰ KFT. Sarud, Kossuth út 95.
18.	Mezőszemere	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin út 3.	VIGYORY Bt. Szihalom Bem Apó út 4.	
19.	Dormánd	Városgondozás Eger KFT. Eger, Bródy S. út 4.	Kiss András Egerszólát Ságvári út 2/3.	
20.	Egerfarmos	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin út 3.	VIGYORY Bt. Szihalom Bem Apó út 4.	
21.	Szihalom	STÁR 3000 KFT. Szihalom Deák F. út 60.	VIGYORY Bt. Szihalom Bem Apó út 4.	
22.	Besenyőtelek	HÉSZ Gépszolgáltató KFT. Eger, Sas út 94.		Heves Megyei Vízmű Rt. Eger, Hadnagy út 2.
23.	Mezőtárkány	Városgondozás Eger KFT. Eger, Bródy S. út 4.	Kiss András Egerszólát Ságvári út 2/3.	
24.	Borsodivánka	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
25.	Tiszadorogma			
26.	Tiszavalk	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.		Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
27.	Négyes	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
28.	Bogács	Kovács Zoltán Bogács Jegenyesor 44.		

Sorszám	Település	Üzemeltetők		
		Települési szilárd hulladék	Települési folyékony hulladék	Szennyvízcsat. hálózat és telep
29.	Bükkzsérc	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány Gagarin út 3.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
30.	Cserépfalu	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin u. 3.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
31.	Cserépváralja	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	
32.	Egerlövő			
33.	Mezőnyárad	Önálló tervet készít		
34.	Mezőnagymihály	Önálló tervet készít		
35.	Sály	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin út 3.		Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
36.	Szentistván	Városgazdálkodási Rt. Mezőkövesd, Dózsa Gy. út 2.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	
37.	Szomolya	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin út 3.	Kovács Zoltán Bogács Jegenyesor 44.	
38.	Tard	Polgármesteri Hivatal Tard, Rózsa F. út1.		Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
39.	Tiszabábolna	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.		
40.	Mezőkövesd	Városgazdálkodási Rt. Mezőkövesd, Dózsa Gy. út 2.	CITY – SZIPI Bt. Mezőkövesd Cseresznye út 11.	Városgazdálkodási Rt. Mezőkövesd, Dózsa Gy. út 2
41.	Egyek	Önálló tervet készít		
42.	Tiszacsege			

4. sz. táblázat A Canor 2002. évi felmérési adatai

5. sz. táblázat: A rekultiválásra előirányzott lerakók adatai

6. sz. táblázat: A regionális hulladékgazdálkodási program tervezésénél figyelembe vett mennyiségek

1.10. A helyi tervezés szükségességének bemutatása, a tervezés alapjai.

A közös helyi hulladékgazdálkodási terv az állapotfelmérésre alapozva a hiányosságok feltárására, valamint azok megszüntetésére irányuló cselekvési program megfogalmazásán és megvalósíthatósági eszközrendszerének meghatározásán alapul.

A községek hulladékgazdálkodásának legfontosabb feladataként:

- a tájékoztatás és felkészítés
- a regionális hulladékgazdálkodás projekt megvalósítása, valamint
- a csatornázás és a szennyvíztisztítás kiépítése / bővítése / fejlesztése határozható meg.

Ehhez rendelhető hozzá az önkormányzati felelősségi körbe tartozó tevékenységekből származó további hulladékokkal való gazdálkodás feladatai.

Ezek a feladatok szervesen illeszkednek a regionális hulladékgazdálkodási tervekben megfogalmazott célokhoz is.

2. A TERVEZÉSI TERÜLETEN KELETKEZŐ HASZNOSÍTANDÓ VAGY ÁRTALMATLANÍTANDÓ HULLADÉKOK MENNYISÉGE ÉS EREDETE

2.1 A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége

2.1.1 Nem veszélyes hulladékok.

A hulladékgazdálkodás megfelelő, reális tervezéséhez, a hulladék kezelésének, forgalmának nyomon követéséhez elengedhetetlen a hulladék mennyiségének, minőségének, kezelésének és a hulladékgazdálkodásban szerepet játszó vállalkozásoknak a minél pontosabb ismerete.

Szükséges továbbá a hulladék termelőinek és kezelőinek pontos, méréseken alapuló, jogszabályban rögzített adattartalmú nyilvántartása és adatszolgáltatása, valamint a szolgáltatott adatok feldolgozására alkalmas eszközrendszer és személyi állomány rendelkezésre állása.

Tekintettel arra, hogy jelenleg ezen feltételek nem állnak teljes körűen rendelkezésre, ebből következően a hulladékkategóriára vonatkozó adatok és megállapítások egy részét csak tájékoztató jellegűnek lehet tekinteni.

A hulladékgazdálkodás egyik legfontosabb feladata a megfelelő részletezettségű adatállomány megteremtése.

Ehhez az alábbi források állnak rendelkezésre:

- KSH 2002. évi évkönyvei
- Környezetvédelmi Felügyelőségektől beszerzett adatok
- Tervezési becslések az OHT és a Területi tervek adatait is figyelembe véve
- A Tisza – tó környéki települések regionális hulladékgazdálkodási rendszerének tervezésénél figyelembe vett adatok
- Az önkormányzatok adatszolgáltatása.

7. táblázat: A keletkező nem veszélyes hulladékok és éves mennyiségük (tonna/év)

Sor- szám	Település	Hulladékok fajtánkénti mennyisége					
		1*	2*	3*	4*	5*	6*
1.	Abádszalók	930	6 000	320 (közös szennyvíztisztító)			
2.	Kunhegyes	2 100	14 300				
3.	Nagyiván	250	2 700		-		
4.	Tiszabura	550	4 800		-		
5.	Tiszaderzs	260	2 900		-		
6.	Tiszafüred	3 200	25 600		21 460		
7.	Tiszagyenda	220	1 500	-			
8.	Tiszaigar	190	1 500	-			
9.	Tiszaörs	290	2 500	-			
10.	Tiszaroff	370	1 800	-			
11.	Tiszaszentimre	480	4 800	-			
12.	Tiszaszőlős	360	1 700	-			
13.	Tomajmonostora	150	1 000	-			
14.	Egyek	Önálló tervet készít		-			
15.	Tiszacsege	5000		-			
	Összesen:	14 350	71 120	21 780	4000		
16.	Besenyőtelek	367	90 520				
17.	Bogács	468	62 342	600			
18.	Borsodivánka	182	24 294				
19.	Bükkzsérc	265	35390				
20.	Cserépfalu	263	35040				
21.	Cserépváralja	125	16644				
22.	Dormánd	219	29200				
23.	Egerfarmos	155	20732				
24.	Egerlövő	138	18396				
25.	Füzesabony	2100	115300	864	1750	15	
26.	Mezőkövesd	4152	290000	700	3800	700	
27.	Mezőnagymihály	Önálló tervet készít					
28.	Mezőnyárad	Önálló tervet készít					
29.	Mezőszemere	210	26 500		31	-	
30.	Mezőtárkány	690	24 000		80	-	
31.	Négyes	195	6 000		20	-	
32.	Poroszló	300	58 300		300	-	
33.	Sály	200	13 000		30	-	
34.	Sarud	200	25 000		20	-	
35.	Szentistván	490	49 000				
36.	Szihalom	200	16 500		15	-	
37.	Szomolya	940	36 000		80	-	
38.	Tard	900	5 000		90	-	
39.	Tiszababolna	390	5 500				
40.	Tiszadorogma	330	47 000		30		
41.	Tiszavalk	133	2 100				
42.	Újlőrincfalva	150	3 000				
	Összesen:	28 112	1 125 858	23 944	10 246	700	
	Mindösszesen:						

A táblázatban csak az Önkormányzat felelősségi körébe tartozó tevékenységekből keletkező hulladékok szerepelnek.

1*: települési szilárd hulladék

2*: települési folyékony hulladék

3*: kommunális szennyvíziszap

4*: építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok

5*: mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok

6*: ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok

A 7. sz. táblázat alapvetően a területi hulladékgazdálkodási terv készítésénél figyelembe vett adatokra épít. Az 1., 2. és 6. sz. táblázatok, valamint a 7. sz. táblázat adatai közti – esetenként jelentősebb mértékű – adateltérések lényegében a valós mérések hiányából, valamint adatszolgáltatási hiányosságokból erednek. Ezek az eltérések is jelzik, hogy mennyire fontos lesz az elkövetkező időszakban a korszerű hulladékgazdálkodás keretében az anyagforgalom mérése és regisztrálása a pontosabb tervezhetőség érdekében.

Megjegyzések a táblázat adataihoz:

2.1.2. Települési szilárd hulladék

A feltüntetett mennyiségekben nem szerepelnek az illegális lerakásra kerülő, ill. elhagyott, vagy háztartásban elégetett, vagy más módon kezelt / ártalmatlanított hulladékmennyiségek.

A regionális rendszer tervezésénél figyelembe vett 24.011 t induló adat (6. táblázat) kevesebb, mint a 2002.-re adott mennyiség a 7. táblázat adatai szerint. A 28.000 t/év körüli települési szilárdhulladék mennyiségét a regionális rendszer 2007.-2008-ra becsülte.

2.1.3. Települési folyékony hulladék

A Hgt. úgy rendelkezik, hogy azokat a lakosságnál hulladékká vált folyadékokat, melyeket nem vezetnek el, és nem bocsátanak ki szennyvízelvezető hálózaton, illetve szennyvíztisztító telepen keresztül, folyékony hulladéknak kell tekinteni és arra a törvény rendelkezései az érvényesek (3.§ d.).

Az önkormányzatok részéről e területre adott adatok lényegében csak tájékoztató adatként kezelhetők, mert a szippantást nem mindenki veszi igénybe, ill. az egyedi gyűjtőkből elszikkasztott, ill. más módon „eltűnő” szennyvíz nem jelenik meg egyik nyilvántartásban sem.

A települési folyékony hulladék mennyiségének meghatározásánál az Észak – Alföldi régióban a begyűjtött mennyiség, míg az Észak – Magyarországi Régióban a szolgáltatott vízből várható folyékony hulladék mennyisége van nyilvántartva. Ezért van nagyságrendi eltérés az adatokban.

2.1.4. Kommunális szennyvíziszap

E területen az adatok egységesíthetőségét az iszapok eltérő víz és szárazanyag tartalma nehezíti.

2.1.5. Építési, bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok

A. valós mennyiség valószínűsíthetően több, mint a táblázatban szereplő mennyiség. A településeknél ezt a hulladékot is többnyire a lerakóra szállítják, ill. feltöltésre használják.

Az építési törmelékanyag szakszerű kezelésére és újrahasznosítására a térségben még nincs kialakított rendszer, ill. gyakorlat.

A szervezett gyűjtést és feldolgozást, valamint a rendeletekben előírt hasznosítást vagy a regionális rendszer fejlesztésével, vagy külső feldolgozó kapacitások igénybe vételével lehet / kell megoldani.

2.1.6. Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok

Az Önkormányzat felelősségi körébe tartozó hulladékok mennyiségére nincs nyilvántartott adatok.

2.1.7. Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladék

Csak Füzesabonynál volt nyilvántartott adat.

2.2 Szelektíven gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok

Az érintett településeken nincs értékelhető mértékű szelektív gyűjtés és hulladékhasznosítás.

8. táblázat: Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó, a települési szilárdhulladéktól elkülönítetten gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok és éves mennyiségük (tonna/év)

		Mennyiség (t/év)
Veszélyes hulladékok	Hulladékolajok	1,4
	Akkumulátorok és szárazelemek	33.009
	Elektromos és elektronikai hulladékok	0,43
	Kiselejtezett gépjárművek	n. a.
	Egészségügyi hulladékok	7,556
	Állati eredetű hulladékok	252,2
	Növényvédő-szerek és csomagoló eszközeik	n. a.
	Azbeszt	n. a.
	<i>Egyéb hulladék</i>	4,0
Nem veszélyes hulladékok	Csomagolási hulladékok összesen	n. a.
	Gumi	n. a.
	<i>Egyéb hulladék</i>	1 000 m ³
	<i>Biológiailag lebontható hulladék</i>	3.200

Az önkormányzat felelősségi körébe kevés fajta és kis mennyiségű kiemelten kezelendő elkülönítetten gyűjtött veszélyes hulladék tartozik. Ide sorolandó az önkormányzati működtetésű egészségügyi intézmények hulladékai, a közterületről begyűjtött, illetve a lakosság által leadott elhullott állatok, illetve a telepüzemeltetés egyéb hulladéka.

2.2.1 Hulladékolajok

Az önkormányzat felelősségi körébe a keletkezett hulladékolajok mennyisége elenyésző, mert gépeik karbantartását szakszervezetekben végzik és a hulladék ott keletkezik.

2.2.2 Akkumulátorok és szárazelemek

Jelenleg önkormányzati körben nem történik szervezett gyűjtés és kezelés. Ez a regionális hulladékgazdálkodási rendszer keretében változni fog és részben intézményi célirányos gyűjtéssel, részben hulladékudvarok létesítésével lehet a szelektív gyűjtést megvalósítani.

2.2.3 Elektromos és elektronikai hulladékok

A regionális rendszer fejlesztésével (hulladékudvarok létesítése) teremthetők meg az átvétel feltételei.

2.2.4 Kiselejtezett gépjárművek

Az évente kiselejtezésre kerülő gépjárművek számáról jelenleg pontos adat nem áll rendelkezésre. Ez a hulladék valószínűsíthetően vállalkozói vonalon lesz begyűjtve és kezelve.

2.2.5 Egészségügyi hulladékok

Az egészségügyi létesítményekben keletkező veszélyes hulladék mennyisége az önbevalláson alapuló veszélyes hulladék adatszolgáltatás alapján került megállapításra.

A ténylegesen keletkező hulladékok mennyisége a gyakorlatban többre tehető, az orvosi rendelők, és gyógyszertárak egy része ugyanis nem teljesíti megfelelően adatszolgáltatási kötelezettségét.

2.2.6 Állati eredetű hulladékok

Önkormányzati felelősségi körben állati eredetű hulladék képződik a háztartásokban és a közterületeken elhullott állatok esetében.

A Szikszói-, ill. a Debreceni ATEV Rt.-vel az önkormányzatok szerződésben állnak, az Rt. az állati tetemeket telefonon történő bejelentés alapján 1 napon belül elviszi.

2.2.7 Növényvédő szerek és csomagoló eszközeik

Az önkormányzatot által kezelt növényzet növényvédelmét vagy maguk az önkormányzatok, vagy szerződések alapján külső cégek végzik.

Sem az önkormányzatok részéről kezelt, sem házi- és hobbikertekben fel nem használt és tárolt növényvédőszeres és göngyölegeik mennyiségéről adatok nem állnak rendelkezésre.

2.2.8 Azbeszt

Nincs adat.

2.2.9 Egyéb veszélyes hulladékok

Füzesabony és Mezőkövesd önkormányzatainak intézményeiből kikerülő olajjal, vagy festékekkel szennyezett hulladék adatait tartalmazza a táblázat. A többi önkormányzatnál keletkező ilyen típusú hulladékokra, ill. a lakosságnál keletkezett egyéb veszélyes hulladékokra nincs adat, mivel a területen a szelektív hulladékgyűjtés még nem valósult meg.

2.2.10 Csomagolási hulladék

Az intézményi, ill. lakossági szelektív hulladékgyűjtés a tervezési területen még nem került kialakításra.

2.2.11 Gumi hulladék

Az önkormányzati intézményekben működtetett gépjárművek szervizelését szakszervizek végzik, így a gumihulladék is náluk jelentkezik. Lakosságot érintő elkülönített gyűjtés nem működik.

2.2.12 Egyéb hulladékok

Egyéb hulladékokra csak Mezőkövesd városában van nyilvántartott adat 2002.-re 1000 m³ nagyságrendben.

2.2.13. Biológiailag lebontható hulladék

Az Észak – Alföldi régióban van erre vonatkozóan nyilvántartott adat 3200 t/év nagyságrendre.

2.3 A felhalmozott hulladék mennyisége és típusa

2.3.1 Nem veszélyes hulladékok

9. táblázat: A településen felhalmozott, további kezelést igénylő nem veszélyes hulladékok és mennyiségük (tonna)

Hulladék	Mennyiség (t)
Települési szilárdhulladék lerakóban	1.396.354
Települési folyékony hulladék	450.300
Kommunális szennyvíziszap	4 500
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok*	több tízezer m ³
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok*	n. a.

Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok*	1 180
Összesen	1.852.334 + inert

*csak az önkormányzatok felelősségi körébe tartozó tevékenységekből keletkező hulladék

Ezekon kívül még találkozhatunk több kisebb-nagyobb illegális hulladék lerakással is elsősorban a külterületeken.

A zöldhulladékok egy részét a lakosság a saját ingatlanán hasznosítja, a közterületeken keletkező zöldhulladékot pedig az önkormányzatok helyezik el többnyire a lerakókon. Komposztáló még nem működik a térségben.

A települési folyékony hulladék jelentős része a még használatban lévő egyedi zárt szennyvíztárolók nem megfelelő szigetelése miatt a talajba szivárog.

2.3.2 A területen felhalmozott kiemelten kezelendő hulladékáramok

Önkormányzati felelősségi körbe tartozó, e csoportba tartozó hulladékokról nincs nyilvántartott adat.

2.3.3 Csomagolási hulladékok

Önkormányzati felelősségi körbe tartozó, e csoportba tartozó hulladékokról nincs nyilvántartott adat.

2.3.4 A lerakókban felhalmozott hulladék típusa és mennyisége

10. táblázat: Nyilvántartott hulladéklerakók

10. táblázat A Tisza-tavi Regionális Hulladékkezelő Központ használatbavétele után már nem üzemeltethető települési hulladéklerakók, az azokban elhelyezett hulladékok (Landfill adatbázis - CANOR felmérés 2002)

Település	Lerakó neve, helye	Hulladékkal fedett terület (m ²)	Üzemelés kezdete (év)	Bezárás időpontja	Lerakott hulladék mennyisége (m ³)	Egyéb megjegyzések
Abádszalók	Abádszalók, települési szilárd hulladéklerakó (097/17. hrsz.)	15600	1973	Működő	46800	-
Kunhegyes	Kunhegyes, települési szilárd hulladéklerakó (06/8. hrsz.)	20900	1973	Működő	62700	Az altalaj vízvezető homok, homokliszt. Feltételezhetően veszélyes hulladék is van a hulladékösszletben az ipari üzemek tevékenységéből, viszont a talajvíz vizsgálati eredmények nem mutatnak határérték feletti szennyező anyag koncentrációt.
Kunhegyes	Vásártéri hulladéklerakó	19800	1950	1973.12.30	47600	Szabályosan rekultivált, régen üzemelt.
Nagyiván	Hulladéklerakó (081/27. hrsz.)	2550	1970	Működő	10200	A lerakó mellett van a TFH leürítő hely.
Sarud	Rátkai települési szilárd hulladéklerakó (0478. hrsz.)	28900	1992	Működő	26000	-
Sarud	Makkos hulladéklerakó	6300	1970	1992.12.30	5700	Agyagnyerő hely volt, belvizes terület, de kicsi a lerakott mennyiség, a felszíne takart.
Tiszabura	Bezárt hulladéklerakó telep	17600	1970	2001.12.30	26400	A település ivóvízkútja (110 m mély) a lerakótól 200 m-re van. A település jelenleg a Kiskörei hulladéklerakóra szállít. Teljes földtakarás.
Tiszaderzs	Hulladéklerakó (367. hrsz.)	30000	1982	Működő	15000	Igen nagy területen történik a hulladék elhelyezése, de műveletlenül vékonyan, viszont agyagos altalaja van.
Tiszafüred	Tiszafüredi Hulladéklerakó Telep (4857/1 és 4857/6 hrsz.)	38400	1985	Működő	120000	Mély agyagbánya gödör, viszonylag nagy mennyiség. Az altalaj vízzáró agyag miatt közepes kockázat.
Tiszafüred	Fertő-Agyagbányai hulladéklerakó	37500	1960	1990.12.30	112500	A település jelenleg a városi hulladéklerakóra szállítja a hulladékát. Erre a lerakóra 1990-ben szűnt meg a lerakás, majd a kilencvenes évek

Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Terve

						végén a terület rekultivációra került, figyelő kutakkal ellátva. A terület fásított.
Tizzaszőlős	Tizzaszőlősi hulladéklerakó	13900	1975	Működő	19150	2002.10.-tól Tizzaszőlős önálló településsé válik. A település különválás után is tagja marad a Tisza-tavi Regionális Hulladék kezelő Rendszert létrehozó településeknek. Agyagos altalaj, mély gödör van, de nem túl vízenyős terület.
Tiszagyenda	Bezárt hulladéklerakó telep	19630	1958	2001.12.30	26400	A lerakó helye agyaggödör, nincs ipari tev.-ből származó veszélyes hulladék. Bezárt, de nem rekultivált.
Tiszaigar	Tiszaigar községi hulladéklerakó telep (530. hrsz.)	2500	1970	Működő	4500	A hulladék részint vályogvető gödörbe, részint rézsús felszínre kerül elhelyezésre, az altalaj agyagos, a gödrök nem voltak túl mélyek, és a mennyiség is viszonylag kevés.
Tiszaörs	Tiszaörs községi hulladéklerakó (050/5 hrsz.)	20000	1968	Működő	16000	A terület nem belvízveszélyes, a gödör kis alapterületű, jelenleg a terepszintre kerül a hulladék veszélyessége átlagos, vízzáró altalaj .
Tiszaroff	Bezárt hulladéklerakó telep	15300	1975	2001.12.30	23000	A település szilárd kommunális hulladéka jelenleg a Kiskörei illetve a Kőtelek-Hunyadfalvi kistérségi regionális lerakóra kerül. Bezárt, teljes földtakarással ellátott.
Tiszaszentimre	Őrsi úti hulladéklerakó (046/13 hrsz.)	13000	1997	Működő	10400	Az altalaj vízzárósága és a talajvízszint alacsonyysága miatt kis kockázat.
Tiszaszentimre	Kör úti hulladéklerakó (214 hrsz.)	16825	1970	1997.01.31	13460	Szabályosan 1997 márciusára rekultivált, jelenleg kaszálóként hasznosított, fákkal körülültetett.
Tomaj-monostora	Hulladéklerakó (141/12. hrsz.)	10000	1950	Működő	10000	Viszonylag kis mennyiségű lerakott hulladék, a terület lokális minimumpontja, agyagos altalaj.

Észak – Magyarországi Régió településein nyilvántartott lerakók

Település	Lerakó neve	Hulladék típusa	Lerakott mennyiség (m ³ t)	Lerakó állapota
Besenyőtelek	Szilárd hulladék lerakó	Települési szilárd hulladék	3375 m ³	Részlegesen takart
Bogács	nincs			
Borsodivánka	Kommunális szilárd hulladék lerakó	Települési szilárd hulladék	9600 m ³	Részlegesen takart
Bükkzsérc	Kommunális szilárd hulladék lerakó	Települési szilárd hulladék	32175 m ³	Nyitott
Cserépfalu	nincs			
Cserépváralfa	nincs			
Dormánd	Szilárd hulladék lerakó	Települési szilárd hulladék	17550 m ³	Nyitott
Egerfarmos	Szilárd hulladék lerakó	Települési szilárd hulladék	10990 m ³	Részlegesen takart
Egerlövő	Kommunális szilárd hulladék lerakó	Települési szilárd hulladék	12500 m ³	Részlegesen takart
Füzesabony	Szilárd kommunális lerakó	Települési hulladék	73050 m ³	Üzemel
Füzesabony	Szilárd kommunális lerakó	Települési hulladék	21000 m ³	Részlegesen takart, bezárt Inert hulladékot hordanak rá
Mezőkövesd	Szilárd kommunális lerakó	Települési hulladék	165000 m ³	Részlegesen takart,
Mezőnagymihály	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	9000 t	Nyitott de nem üzemelő
Mezőnyárad	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	9300 t	Nyitott nem üzemelő
Mezőszemere	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	3300 t	Részlegesen takart
Mezőtárkány	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	7 050 t	Részlegesen takart
Négyes	Négyes-Nyárjas-oldal	Települési hulladék	900 t	Részlegesen takart, bezárt
Poroszló	Tompa Mihály úti lerakó	Települési hulladék	750 t	Részlegesen takart, bezárt
	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	4500 t	Részlegesen takart
Sály	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	14000 t	Részlegesen takart
Sarud	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	26 000 m ³	Részlegesen takart
Szenistván	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	18000 m ³	Részlegesen takart
Szihalom	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	9 050 t	Részlegesen takart
Szomolya	Szomolya-Vénhegy oldal	Települési hulladék	7 600 t	Részlegesen takart, bezárt
Tard	Tard Fülök-Dűlő	Települési hulladék	6 150 t	Részlegesen takart
Tiszabábolna	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	6 000 t	Részlegesen takart
Tiszadorogma	Szilárd Kommunális	Települési	10 800 t	Részlegesen

	hulladéklerakó	hulladék		takart, nem üzemelő
Tiszavalk	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	2 160 t	Nyitott de nem üzemelő
Újlőrincfalva	Szilárd Kommunális hulladéklerakó	Települési hulladék	500 t	Részlegesen takart, nem üzemelő
Összesen:			389.240 m ³ 99.160 t	

2.4 A településre beszállított és onnan kiszállított hulladékok típusa és éves mennyisége

A településekre beszállított, ill. az onnan kiszállított nem veszélyes, ill. veszélyes hulladékok mennyiségére csak az Észak – Magyarországi Régióhoz tartozó néhány településnél van nyilvántartott adat települési szilárdhulladéokra, folyékonyhulladéokra és iszapra az alábbi össz - mennyiségben.

Nem veszélyes hulladék	1*	2*	3*
Beszállított	2.986	45.000	n. a.
Kiszállított	4.194,2	--	300
1* települési szilárdhulladék			
2* települési folyékonyhulladék			
3* szennyvíziszap			

2.4.1. A településre beszállított és onnan kiszállított, kiemelten kezelendő hulladékok

Részadatok csak Füzesabony és Mezőkövesd városából állnak rendelkezésre.

11. táblázat: : Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó, a településre beszállított és onnan kiszállított, kiemelten kezelendő hulladékok és éves mennyiségük

Hulladék		Településre beszállított** (t/év)	Füzesabony	Mezőkövesd
			Településről kiszállított (t/év)	
Veszélyes hulladékok	Hulladékolajok		kb. 0,5	kb. 0,9
	Akkumulátorok és szárazelemek		1,517	31,492
	Elektromos és elektronikai hulladékok		kb. 0,2	kb. 0,23
	Kiselejtezett gépjárművek			

Hulladék	Településre beszállított** (t/év)	Füzesabony	Mezőkövesd
		Településről kiszállított (t/év)	
Egészségügyi hulladékok		0,047	5,609
Állati eredetű hulladékok		26,2	56,0
Növényvédő-szerek és csomagolóeszközök			
Azbeszt			
<i>Egyéb hulladék</i>		kb. 2,0	kb. 2,0
Nem veszélyes hulladékok	Csomagolási hulladékok összesen		
	Gumi		
	<i>Egyéb hulladék</i>		

** Sem Füzesabonyban, sem Mezőkövesden nincs nyilvántartott adat.

2.4.1.1 Hulladékolajok

A hulladékolajok elszállítását a MOL Rt szerződés alapján végzi.

2.4.1.2 Akkumulátorok és szárazelemek

Az önkormányzati felelősségi körbe tartozó szállítás nincs e hulladékfajtnál, de feladatot jelent a lakosság és az önkormányzati intézményekben keletkező mennyiségnek a gyűjtése.

Magyarországon jelenleg üzemi méretű akkumulátor kezelés nem történik. A hulladék akkumulátor exportra kerül. Néhány veszélyes hulladék átvételével foglalkozó szervezet akkumulátor átvételére is rendelkezik engedéllyel, melyeknek az önkormányzat átadja az akkumulátort elszállításra. (Mató 98 Kft. Mezőkövesd; MÉH Rt. telepei)

2.4.1.3 Elektronikai termékek

A területről kiszállított elektromos valamint elektronikai berendezések mennyiségére csak becsült adatokkal rendelkezünk. Valószínűsíthető, hogy a terület hulladékmérlege jelenleg negatív a valóban keletkező mennyiségekhez képest.

2.4.1.4 Egészségügyi hulladék

A városokban keletkezett egészségügyi hulladékok a Borsodkomm Kft. által üzemeltetett Sajóbáony külterületén található kistérségi egészségügyi veszélyes hulladékégetőben kerülnek ártalmatlanításra.

2.4.1.5 Állati eredetű hulladékok

Az állati eredetű hulladékok a szikszói ATEV Rt-nél kerülnek ártalmatlanításra.

2.4.1.6 Csomagolási hulladékok

A települések területére nem szállítanak szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékot. A településeken nem valósult meg a hulladék szelektív gyűjtése, ezért kiszállítás sem történik.

2.4.1.7. Egyéb hulladékok

Eseti szállítással viszik ártalmatlanításra.

2.5 A tervezési terület hulladékmérlegének a bemutatása

2.5.1 Nem veszélyes hulladékok

12. táblázat: A nem veszélyes hulladékok kezelési arányainak bemutatása (hulladékmérleg)

Hulladék	Hasznosítás*		Égetés**		Lerakás		Egyéb kezelt***	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	m ³ /év	%
Települési szilárd hulladék					28.112	100		
Települési folyékony hulladék					544.879	48,4	580.979	51,6
Kommunális szennyvíziszap	19.600	81,9			4 364	18,1		
Inert hulladék	1.000	9,8			9 246	90,2		
Mezőgazdasági és élelmiszeripari hulladék					700	100		
Ipari és egyéb gazdálkodói hulladék					15	100		
Összesen:	1.188.875	20.600	1,7		587.296	49,4	580.979	48,8

* anyagában történő hasznosításra átadott mennyiség

** energianyerés céljából végzett hasznosítás

*** az „Egyéb kezelt” oszlopban kell feltüntetni az égetést, ha az nem párosul energiahasznosítással, vagy pl. a biológiai stabilizálással kezelt hulladékokat. Ezzel szemben azonban pl. a komposztálás hasznosításnak minősül, ezért azt a „hasznosítás” oszlopban kell jelezni.

2.5.2 Kiemelten kezelendő hulladékáramok

13. táblázat: Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó kiemelt hulladékáramok kezelési arányainak bemutatása (hulladékmérleg)

Hulladék	Hasznosítás*		Égetés**		Lerakás		Egyéb kezelt***	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Veszélyes hulladékok								
Hulladékolajok	1,4	100						
Akkumulátorok és szárazelemek	33,009	100						
Elektromos és elektronikai hulladékok							0,43	100

Hulladék	Hasznosítás*		Égetés**		Lerakás		Egyéb kezelt***	
	t/év	%	t/év	%	t/év	%	t/év	%
Kiselejtezett gépjárművek			5,556	100				
Egészségügyi hulladékok							84,2	100
Állati eredetű hulladékok	51,0	30			85,0	50	34,0	20
Növényvédő-szerek és csomagolóeszközök								
Azbeszt								
<i>Egyéb hulladék</i>							4,0	100
Nem veszélyes hulladékok								
Csomagolási hulladékok összesen					2.300	100		
Gumi								
<i>Egyéb hulladék</i>	1000 m ³	100						
<i>Biológiailag lebontható szerves hulladék</i>	480	15			2.720	85		

* anyagában történő hasznosításra átadott mennyiség

** energianyerés céljából végzett hasznosítás

*** az „Egyéb kezelt” oszlopban kell feltüntetni az égetést, ha az nem párosul energiahasznosítással, vagy pl. a biológiai stabilizálással kezelt hulladékokat. Ezzel szemben azonban pl. a komposztálás hasznosításnak minősül, ezért azt a „hasznosítás” oszlopban kell jelezni.

A kezelési arányokat tekintve megállapítható, hogy az önkormányzat felelősségi körében keletkező összes nyilvántartott veszélyes hulladék kezelt hulladéknak minősül.

2.5.3 Csomagolási hulladékok

Ezen hulladéktípus esetében hulladékmérleg felállítása nem lehetséges, mivel a csomagolási hulladék szelektív gyűjtése az önkormányzatok területén még nem valósult meg.

3. A HULLADÉKKEZELÉSEL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK

3.1 A jogszabályokban meghatározott műszaki követelmények és a területen folyó hulladékkezelésre előírt követelmények ismertetése

A tervezési területen a hulladékgazdálkodással kapcsolatos hatósági feladatokat:

- az önkormányzatok jegyzői,
- az ÁNTSZ-ek és
- az Észak-Magyarországi, ill. a Közép – Tisza - Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőségek látják el.

A hulladékok kezelésével kapcsolatban az alább felsorolt jogszabályok írják elő alapvető követelményeket:

- 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelettel módosított a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének részletes feltételeiről
- 5/2002. (X. 10.) KvVM rendelet a települési szilárd hulladék kezelésére szolgáló egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes szabályairól.
- 22/2001. (X. 10.) KöM rendelet a hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakók lezárásának és utógondozásának szabályairól és egyes feltételeiről.
- 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről.
- 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól.

A tervezési területen a begyűjtést végző vállalkozások adatai:

14. táblázat: A tervezési területen hulladékkezelésre kiadott környezetvédelmi hatósági engedélyesek megnevezése, címe, az engedély tárgya, száma

14. táblázat: Ipari és egyéb nem veszélyes hulladék begyűjtő szervezetek a területen

A begyűjtő megnevezése	A begyűjtő telephelye	Hulladék-fajta*	Engedély száma	Engedély érvényessége	Begyűjtésre engedélyezett hulladékmennyiség (t)
Füred Fém Kft.	Tiszafüred	12, 15, 16, 17, 20	4657/2003	2008.08.31.	375
Metallium 2003 Kft.	Kunhegyes	12, 16, 17, 20,	5372-13/2003.	2007.10.31.	530

*A hulladékok jegyzékéről szóló 10/2002. (III. 26.) KöM rendelettel módosított 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet szerinti főcsoportok alapján

15. táblázat: Ipari és egyéb nem veszélyes hulladékkezelő (hasznosító, ártalmatlanító) szervezetek

Létesítmény neve, üzemeltetője	Létesítmény helyszíne	Tevékenység típus*	EWC kód főcsoport **	Engedély száma	Engedély érvényessége	Létesítmény kapacitása vagy eng. menny. (t/év)
JNSZ-Megyei Közútkezelő Kht. (saját tevékenységből származó hulladék kezelése)	Tiszafüred	R3, R5	17	5348-4/2002. (KÖTI-KVF)	2006.12.31.	1000
Farkas-Ker Kft.	Tizsaszentimre	R 12 (darálás, agglomerálás)	15 01 02 16 02 16	2506/2003. (KÖTI-KVF)	2007.05.31.	2200

*A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. tv. 4. sz. mellékletében foglaltak szerint

**A hulladékok jegyzékéről szóló 10/2002. (III.26.) KöM rendelettel módosított 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet szerinti főcsoportok alapján

16. táblázat: Veszélyes hulladék kezelési engedélyek a területen

Begyűjtő megnevezése	Begyűjtő telephelye	Engedély száma	Engedély érvényessége	<i>Begyűjtésre engedélyezett hulladékmennyiség (t)</i>	Begyűjtött hulladékfajta*
Kabai Kereskedelmi Kft.	Tiszaszentimre	14/3016/9/2003. (Főfelügyelőség)	2007.02.04.	400 50	16 02 11* 16 02 13*

*A hulladékok jegyzékéről szóló 10/2002. (III.26.) KöM rendelettel módosított 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet szerinti alapján.

A területen mindössze egy vállalkozás rendelkezik veszélyes hulladék begyűjtési, kezelési engedéllyel. A társaság területén jelenleg nagyobb mennyiségű átvett hűtőgép van felhalmozva, a törökszentmiklósi bontó átmeneti leállása

17. táblázat

Engedélyes neve	Cím	Tárgy*	Engedély száma	Engedély érvényességi ideje
FLOTÁL Kft.	3527 Miskolc, Üteg út 3.	begyűjtés, szállítás, előkezelés	8043- 17/2003	2008. okt. 28.
Mezőkövesdi Városgazdálkodási Rt.	3400 Mezőkövesd, Dózsa Gy. út 2.	begyűjtés, szállítás, tárolás, ártalmatlanítás, hulladéklerakó üzemeltetése	3117- 5/2003.	2005. júl. 31.
RWE Umwelt Miskolc Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Kft.	3527 Miskolc, József Attila u. 65.	gyűjtés, begyűjtés, szállítás, előkezelés, tárolás, ártalmatlanítás	11 984- 15/2001.	2005. aug. 31.
Unitransport Bt.	3422 Bükkábrány, Gagarin u. 3.	gyűjtés, begyűjtés, szállítás, előkezelés, tárolás, ártalmatlanítás	12 511- 21/2002.	2004.07.15
BORSODKOMM B.-A.-Z. megyei Önkormányzat Kommunális Kft.	3525 Miskolc, Vologda u. 3.	begyűjtés, szállítás, ártalmatlanítás	13 069- 17/2002.	2008. ápr. 3.
"CITY-SZIPI" Településtisztasági Szolgáltató és Kereskedelmi Bt.	3400 Mezőkövesd, Cseresznye u. 111.	begyűjtés, szállítás	11 987- 18/2003.	2009. jan. 24.
Gál Imréné	3441 Mezőkeresztes, Bem út 48.	begyűjtés, szállítás	12 503- 13/2003.	folyamatban
Kovács Zoltán	3412 Bogács Jegenyesor 44.	begyűjtés, szállítás, ártalmatlanítás	12 563- 14/2003.	2008. dec. 19.
Vigyory Bt.	3377 Szihalom, Bem apó út 4.	begyűjtés, szállítás	15 662- 21/2003.	folyamatban
Szakács Péter	3241 Parád Kossuth u. 37	begyűjtés szállítás, ártalmatlanítás	6702 /2003	folyamatban
Kiss András	3328 Egerszólát, Ságvári u. 11/3.	begyűjtés, szállítás, ártalmatlanítás	6858- 20/2003	2006. szept. 30.

* az a tevékenység, amelynek a végzését engedélyezték.

4. AZ EGYES HULLADÉKTPUSOKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS INTÉZKEDÉSEK

4.1 Az általános kötelezettségektől eltérő, egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedések leírása

4.1.1 Általánosan alkalmazandó jogszabályok

A hulladékokra alkalmazható fontosabb jogszabályok:

- a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. Tv.,
- a mód 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről,
- a 213/2001. (XI.14.) Korm. rendelet a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, a
- mód. 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről és
- a 164/2003. (X. 18.) Korm. rendelet a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről.

4.1.2 Speciális Jogszabályok

- *PCB és PCT tartalmú hulladékok* 5/2001. (II. 23.) KöM rendelet a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek és az azokat tartalmazó berendezésének részletes szabályairól.
- *Hulladékolajok* 4/2001. (II. 23.) a hulladékolajok kezelésének részletes szabályiról.
- *Akkumulátorok, elemek* 9/2001. (IV. 9.) KöM rendelet az elemek és akkumulátorok, illetve hulladékaik kezelésének részletes szabályairól
- *Elektronikai termékekre* vonatkozóan külön jogszabály még jelenleg nincs.
- *Kiselejtezett gépjárművekre* vonatkozóan külön jogszabály még jelenleg nincs.
- *Egészségügyi hulladékok* 1/2002. (I. 11.) EüM rendelet az egészségügyi intézményekben keletkező hulladékok kezeléséről.
- *Állati eredetű hulladékok* a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet az Állat-egészségügyi Szabályzat, illetve a 71/2003. (VI. 27. FVM rendelet.

5. A HULLADÉKOK KEZELÉSÉRE ALKALMAS KEZELŐTELEPEK ÉS LÉTESÍTMÉNYEK, A KEZELÉSRE FELHATALMAZOTT VÁLLALKOZÁSOK

5.1 A hulladékok gyűjtése és szállítása

18. táblázat A nem veszélyes hulladékot begyűjtő szervezetek
(forrás: önkormányzatok 2004.)

Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Terve

Sorszám	Település	Üzemeltetők		
		Települési szilárd hulladék	Települési folyékony hulladék	Szennyvízcsat. hálózat és telep
1.	Tiszafüred	Retmann -Tisza Kft.	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred
2.	Tiszaszőlős	Takács András Tiszaszőlős Jókai út 5.	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred
3.	Abádszalók	Polgármesteri Hivatal Ellátási Csoport Abádszalók, Deák F. út 28.	Szilágyi István Abádszalók Füredi út 29.	TISZA-VÍZ Kft. Tiszafüred
4.	Nagyiván	MEWAI Kft. Poroszló	Mg.-i KFT. Nagyiván Fő út 54	
5.	Tiszabura			
6.	Tiszaderzs	CSÁTI-és Tsa KFT Tiszaderzs, Fő út 3	Szilágyi István Abádszalók Füredi út 29.	
7.	Tiszagyenda	Tiszabura Önkormányzat	Fuder László Tiszagyenda Ságvári u. 10.	
8.	Tiszaörs		Szekér és Tsa Bt. Tiszaörs Madarasi út 2	
9.	Tiszaigar			
10.	Tiszaroff	Polgármesteri Hivatal Tiszabura	Nagy József Tiszaroff Szabadság út 62.	
11.	Tiszaszentimre	Takács András Tiszaszőlős Jókai út 3	MISI – RISZ Kft. Tiszafüred Kismuhi út 52.	
12.	Tomajmonostora		MISI – RISZ Kft. Tiszafüred Kismuhi út 52	
13.	Kunhegyes	Kunhegyes Városért Közalapítvány Kunhegyes Szabadság tér 1	Papp Imre Kh. Csete köz 2/c Molnár Istvánné Nagykakatszél u. 2. Nagy Sándorné Arany J. u. 11.	Kunhegyesi Víz- és Csatornamű Kft.
14.	Poroszló	MEWAI KFT Poroszló Földosztás út 11.		Heves Megyei Vízmű Rt. Füzesabony Hunyadi u. 47.
15.	Sarud	MEWAI KFT Poroszló Földosztás út 11.	TISZSA-KOMM Kft. Tiszanána Fő u. 159.	Heves Megyei Vízmű Rt. Füzesabony Hunyadi u. 47.
16.	Füzesabony	Városgondozás Eger KFT. Eger, Bródy S. út 4.	Kiss András Egerszólát Ságvári út 2/3.	Heves Megyei Vízmű Rt. Füzesabony Hunyadi u. 47
17.	Újlőrincfalva	Önkormányzat		PÁTYI KÖZMŰ KFT. Sarud, Kossuth út 95.
18.	Mezőszemere	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin út 3.	VIGYORY Bt. Szihalom Bem Apó út 4.	
19.	Dormánd	Városgondozás Eger KFT. Eger, Bródy S. út 4.	Kiss András Egerszólát Ságvári út 2/3.	
20.	Egerfarnos	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin út 3.	VIGYORY Bt. Szihalom Bem Apó út 4.	
21.	Szihalom	STÁR 3000 KFT. Szihalom Deák F. út 60.	VIGYORY Bt. Szihalom Bem Apó út 4.	
22.	Besenyőtelek	HÉSZ Gépszolgáltató KFT. Eger, Sas út 94.		Heves Megyei Vízmű Rt. Eger, Hadnagy út 2.
23.	Mezőtárkány	Városgondozás Eger KFT. Eger, Bródy S. út 4.	Kiss András Egerszólát Ságvári út 2/3.	
24.	Borsodivánka	RWE UMWELT MISKOLC	Délborsodi Víz és	Délborsodi Víz és

Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás Közös Helyi Hulladékgazdálkodási Terve

		KFT. Miskolc, József A. 65.	Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
25.	Tiszadorogma			
26.	Tiszavalk	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.		Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
27.	Négyes	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
28.	Bogács	Kovács Zoltán Bogács Jegenyesor 44.		
29.	Bükkzsérc	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány Gagarin út 3.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
30.	Cserépfalu	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin u. 3.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
31.	Cserépváralja	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	
32.	Egerlövő			
33.	Mezőnyárád	Önálló tervet készít		
34.	Mezőnagymihály	Önálló tervet készít		
35.	Sály	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin út 3.		Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
36.	Szentistván	Városgazdálkodási Rt. Mezőkövesd. Dózsa Gy. út 2.	Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.	
37.	Szomolya	UNITRANSPORT Fuvarozó és Fuvarszervező Bt. Bükkábrány, Gagarin út 3.	Kovács Zoltán Bogács Jegenyesor 44.	
38.	Tard	Polgármesteri Hivatal Tard, Rózsa F. út 1.		Délborsodi Víz és Csatornamű Kft. Mezőkövesd, Dohány út 6.
39.	Tiszabábolna	RWE UMWELT MISKOLC KFT. Miskolc, József A. 65.		
40.	Mezőkövesd	Városgazdálkodási Rt. Mezőkövesd, Dózsa Gy. út 2.	CITY – SZIPI Bt. Mezőkövesd Cseresznye út 11.	Városgazdálkodási Rt. Mezőkövesd, Dózsa Gy. út 2
41.	Egyek	Önálló tervez készit		
42.	Tiszacsege			

5.2. A területen folytatott hulladékkezelési (hasznosítási, ártalmatlanítási) tevékenység általános ismertetése

5.2.1. Hulladékkezelés

a) Települési folyékony hulladék

A települési folyékony hulladék egy részét a térségben üzemelő szennyvíztisztító telepekre szállítják és ott tisztítják. A keletkező folyékony hulladék mennyisége pontosan nem ismert, csak a tisztítótelepekre beszállított mennyiségek tekinthetők valósnak.

b) Kommunális szennyvíziszap

A megfelelően működő szennyvíztisztító telepeken stabilizált iszap keletkezik, amelyet géppel tovább víztelenítenek. További iszapkezelés a térségben nem ismert. Az iszap túlnyomó részét a szeméttelpeken helyezik el.

c) Inert hulladék

Korszerű és komplex feldolgozás és hasznosítás nincs a térségben. Az inert hulladékokat általában feltöltésre, ill. a szeméttelpeken takarásra használják.

d) Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladék

Az önkormányzati felelősségi hatáskörbe tartozó hulladékok általában nem jellemzők a térségre. Mezőkövesden komposztáló telepen kezelik a begyűjtött évi 500 t (1000 m³) szerves hulladékot.

e) Nem veszélyes hulladékok

Nincs nyilvántartott mennyiség a rendszerben.

Össességében nem jellemző a térségen belüli hulladékkezelés.

5.2.2. Hulladékhasznosítás

A tervezési területen hulladékhasznosításról lényegében csak a mezőkövesdi komposztálónál, ill. a vállalkozásszerű autóbontásból származó használt alkatrész árusításnál beszélhetünk.

5.2.3. Ártalmatlanítás

A települési nem veszélyes szilárd hulladékok 100 %-át és vele az inert hulladék egy részét lerakással ártalmatlanítják, a veszélyes hulladékok 100 %-ban elszállításra és szakcégeknél való ártalmatlanításra kerülnek.

5.3. A felhalmozott hulladék problémakörének az ismertetése

A vizsgált térségben nyilvántartott 45 db települési szilárdhulladék lerakó egyike sem rendelkezik megfelelő szigeteléssel, így potenciális szennyezőforrásnak tekintendő. Ezen felül számtalan illegális lerakó is van a területen kisebb – nagyobb hulladéktömeggel, ill. veszélyességgel.

A lerakók valódi környezetállapota nem ismert, mert csak néhány lerakónál készült el az egyébként kötelező környezetvédelmi felülvizsgálat.

Hasonló a helyzet a térségben korábban felhalmozott más – építési törmelék, szennyvíziszap, ipari és mezőgazdasági eredetű hulladék, stb. – hulladékokkal is. Azoknál nem ismert sem a pontos mennyiség, sem annak környezetkárosító / környezetveszélyeztető hatása.

5.4. A települési szilárd hulladék gazdálkodás helyzetelemzésénél előírtakon túl ismertetendő tényezők

- a) A nem csatornázott területeken keletkező települési folyékony hulladék egy jelentős része a talajba kerül és rossz esetben szennyezheti nem csak a talajt, hanem a talajvizet, ill. felszíni vizeket is. A lehetséges károsítás ezen hatások összetettsége miatt sokszorozódhat.
- b) A közszolgáltatást végzők egy része nem rendelkezik korszerű telephellyel és eszközparkkal, de elégséges forrással sem, ami egy jobb szolgáltatási szint eléréséhez szükséges lenne. Tovább rontja a helyzetet, ha a szolgáltató hulladékkezelési engedély nélkül végzi a tevékenységét.
- c) A jelenleg fizetett szemétdíjak nem biztosítanak megfelelő fedezetet egy előírás szerinti üzemeltetésre; a környezeti állapotfelmérésre, a lerakó rekultivációra vagy monitoring üzemeltetésre meg végképp nem.

5.5. A másodnyersanyag visszanyerés és a hasznosítás aránya a tervezési területen

Jelenleg a tervezési területen másodnyersanyag visszanyerés nincs.

Az országos és regionális tervekben szereplő hasznosítási arányok eléréséhez szükséges feltétel a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, ill. az egyes hulladéktípusok lerakására vonatkozó részleges vagy teljes tilalom érvényesítése.

A lerakási költségek várható emelkedése is szükségessé teszi az egyes hulladéktípusok eltérítését a lerakástól.

A települési szilárd hulladékból történő másodnyersanyag visszanyerése céljából biztosítani kell a hasznosítható papír, fém, üveg, műanyag, stb. frakcióknak a hulladék többi részétől történő elkülönített gyűjtését és begyűjtését.

A hasznosítás legfontosabb feltétele a szelektív hulladékgyűjtési struktúra biztosítása a hulladékgyűjtő szigetek kialakítása, a szigeteken üveg, papír, műanyag, fém hulladékok elkülönített gyűjtésére alkalmas konténerok elhelyezése.

A szelektív gyűjtés másik kritikus pontja azoknak a hasznosítási lehetőségeknek a feltérképezése, amelyek még gazdaságosan szállítható távolságon belül fogadni képesek a szelektíven gyűjtött hulladékot.

5.5.1. A területen a települési hulladék részeként keletkező biológiailag lebomló szerves hulladék mennyisége, és ebből a lerakásra kerülő mennyiség, a jelenlegi komposztáló és egyéb kezelő kapacitás és a későbbiekben le nem rakható mennyiség összevetése

A települési szilárd hulladékban a biológiailag lebontható hányadot meghatározó mértékben a papír és a zöld (növényi) háztartási (konyhai) hulladék mennyisége jelenti.

Az önkormányzatok tevékenysége során biohulladék a közterületek gondozásából, ill. az intézményeknél keletkezik.

A lakosságnál keletkező zöld hulladékok egy része a települési szilárdhulladékok közé kerül és azokkal együtt kerül lerakásra. A mennyiségükre vonatkozóan nincs adat.

A házilag komposztált biohulladékok nem jelennek meg a települési hulladékban, ezért ezek mennyiségét a későbbiekben nem lehet figyelembe venni. A házi komposztálást célszerűen szorgalmazni kell, hogy tehermentesítse a jövőbeni komposztáló telepek működését.

Az állati hulladékok (elhullott állatok) a lakosságnál keletkeznek. A kisebb állatokat elássák, a nagyobbakat az ATEV RT. elszállítja.

A komposztálható hulladékok valós mennyisége nem ismert, annak nagyságrendje az össz. települési hulladéktömeg 28 – 30 %-ára becsülhető.

A települési szilárdhulladéokra vonatkozó célkitűzések szerint a Hgt. 56. §-a szerint a mért értékhez viszonyítva a lerakással ártalmatlanított hulladék biológiailag lebomló szervesanyag tartalmát:

- 2004. július 1.-éig 75 %-ra kell (kellet volna)
- 2007. július 1.-éig 50 %-ra, míg
- 2014. július 1.-éig 35 %-ra kell csökkenteni.

5.6. A települési folyékony hulladékkal való gazdálkodás helyzetelemzése

A hulladékgazdálkodási törvény (Hgt.) úgy rendelkezik, hogy azokat a lakosságnál hulladékká vált folyadékokat, amelyeket nem vezetnek el és nem bocsátanak ki szennyvízelvezető hálózaton, illetve szennyvíztisztító telepen keresztül, folyékony hulladéknak kell tekinteni és arra a törvény rendelkezései az érvényesek.

A települési folyékony hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételei a 213/2001.(XI. 14.) Kormányrendelet szabályozza.

A törvény előírja, hogy az önkormányzat köteles közszolgáltatást biztosítani a közszolgáltatót helyi rendeletben megnevezni.

Az önkormányzat felelőssége a kiválasztás során vizsgálni azt, hogy a szükséges engedélyekkel rendelkezik-e a szolgáltató és csak azt választhatja, amelyik az összes jogszabályi feltételeknek megfelel.

A törvény egyértelműen meghatározza a települési folyékony hulladékokra vonatkozó előírásokat az ingatlan tulajdonosok kötelezettségeit.

Az ingatlan tulajdonosok felelőssége az ingatlan területén keletkező szennyvíz tárolására szolgáló létesítmények előírás szerinti megvalósítása, vagy a keletkező szennyvizek elszállítása, amely az erre a feladatra jogosult megfelelő engedéllyel rendelkező közszolgáltató vállalkozók igénybevételével lehetséges.

A hulladékszállítás engedélyköteles tevékenység, melyet a környezetvédelmi előírások betartása mellett a hulladék sajátosságait figyelembe vevő szállító járművel lehet végezni, ez megfelelő szaktudást és felszereltséget igényel. A szállítást végző felelőssége, hogy a birtokában lévő hulladékot engedéllyel rendelkező kezelőnek adja át további kezelésre.

A keletkező szennyvizet nem mérik, így annak mennyiségi meghatározása számítással, műszaki becsléssel történik.

6. AZ ELÉRENDŐ HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Az elérendő hulladékgazdálkodási célok meghatározásánál figyelembe lett véve, hogy:

- a) 2004. – 2005.-ben megvalósul a Tisza-tó környéki települések regionális hulladékgazdálkodási rendszere, amely 2006.-tól gyűjti és kezeli a települési szilárdhulladékot.

Ennek részeként:

- megindul a szelektív hulladékgyűjtés egyrészt a szerves hulladék lakosságnál történő gyűjtésével, (kezdetben 3000 db 120 l-es kukával a biológiailag lebontható szerves hulladék szelektív gyűjtésére) másrészt hulladékgyűjtő szigetek kiépítésével
A térségben jelenleg még nincs hagyománya a szelektív gyűjtésnek, ezért annak végzésére fel kell készíteni a lakosságot. Csak így biztosítható annak hatékonysága már a regionális rendszer üzembe helyezésétől kezdve.
- a szelektíven gyűjtött hulladék kezelésére Tiszafüreden 5700 t/év kapacitású komposzttelep-, a gyűjtőszigeteken begyűjtött hulladék (műanyag, papír, üveg, fém) válogatására szintén Tiszafüreden 2500 t / év induló kapacitású válogató épül
- Mezőkövesden 10.400 t/év kapacitású átrakó állomás épül a városi hulladéklerakó területén ott a már üzemelő komposzttelep szomszédságában
- A regionális rendszerhez kapcsolódóan megvalósul legalább 33 jelenleg ismert lerakó rekultivációja, ill. üzemeltetői hatáskörben beindul a további 12 ismert lerakó rekultivációja
- Hazai támogatások segítségével megindulhat az építési – bontási hulladékok kezelése és újrahasznosítása, vagy rendszeren belüli fejlesztéssel vagy rendszeren kívüli kapacitások igénybe vételével.

- b) A lehetséges/ tervezett szennyvízfejlesztések közül:

- jelentős mértékben nő a már csatornázott településeken az ingatlanrákötések száma
- legalább egy további regionális szennyvízrendszer építése és üzembe helyezése 2008.-ig megvalósul
- folytatódik a csatornahálózat kiépítése, ill. további települések csatlakoznak meglévő szennyvízrendszerre.

- c) A rendeletek betartása ellenőrzésének a hatása:

- rendezettebb és ellenőrizhetőbb lesz a települési folyékony hulladék gyűjtése és kezelése
- kedvezőbbek lesznek a szennyvíziszapok kezelésének és hasznosításának a lehetőségei
- az önkormányzati feladatok körébe tartozó mezőgazdasági és ipari nem veszélyes hulladékok a regionális rendszeren belül teljes mennyiségben kezelhetők lesznek.

6.1 A hulladékkeletkezés csökkentési célkitűzései a tervezési területen, a tervidőszak végére várhatóan keletkező hulladékok mennyisége és összetétele

6.1.1 A képződő hulladék mennyiségének várható alakulása

19. táblázat: A nem veszélyes hulladékok keletkezésének tervezett mennyisége

Hulladék	2002 (t/év)	2005 (t/év)	2008 (t/év)
Települési szilárd hulladék	28.112	27.254*	28.496*
Települési folyékony hulladék	1.125.858	869.000±500	610.000±500
Kommunális szennyvíziszap	23.944	32.000±3.000	45.300±500
Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladék	10.246	10.800±500	11.300±500
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladékok	700	800	900
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok	15	40	50
Összesen	1.188.875	939.894±6.500	696.046±10.500

*A regionális rendszer pályázatánál korábban becsült és a tenderíráshoz aktualizált adat.

A 19. táblázatban látható, hogy a települési szilárdhulladék képződése tömegében csak kis mértékben fog növekedni, a csomagolóanyagok és a könnyűfrakció térnyerése miatt azonban a hulladék térfogatának évi 2 – 3 %-os növekedése várható.

A települési folyékony hulladék mennyisége a szennyvízelvezetési program előrehaladása miatt folyamatosan csökken, a kommunális szennyvíziszap mennyisége viszont 2008.-ra növekedni fog, ha a kezelés módja nem változik.

Az önkormányzat felelősségi körében építési-bontási és egyéb inert hulladékok mennyisége biztosan nőni fog a vonatkozó rendelet előírásainak a következtében.

Az önkormányzati felelősségi körébe keletkező ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékoknál is várható kisebb növekedés a regionális hulladékgazdálkodás megvalósulásának a hatására egyrészt a korszerű, kis anyagigényű ágazatok térnyerése, ill. a hulladékok megelőzését támogató programok kidolgozása ellenére is.

20. táblázat: A képződő települési szilárdhulladékból szelektíven gyűjtött hulladékok becsült mennyisége a regionális tervben előírányzottak szerint a teljes regionális rendszerre vonatkozóan

Hulladék	2002. t/év	2005. t/év	2008. t/év
Papír	-	(1041)	1416
Üveg	-	(232)	315
Fém	-	(220)	299
Műanyag	-	(324)	440
Összesen	-	(1817)	2470
Szerves hulladék	-	(3634)	4939
Mindösszesen	-	(5451)	7409

A 2005. évre tervezett adatok nem teljesülhetnek, mert a tervezett létesítmények építése a szerződés szerint 2005. végén fejeződik be.

A táblázatban szereplő adatoknak kb. 52 %-a realizálódik az Észak –Magyarországi Régióhoz tartozó településeken szelektíven gyűjtött hulladékból, míg 48 %-a az Észak - Alföldi Régióhoz tartozó településeken.

21. táblázat: Az önkormányzat felelősségi körében képződő települési szilárd hulladéktól elkülönítetten gyűjtött hulladékáramok várható mennyisége (t/év)

Hulladékok	2002 (t/év)	2005 (t/év)	2008 (t/év)	
Veszélyes hulladékok	Hulladékolajok	1,4	1,5	2,3
	Akkumulátorok és száraz elemek	33,009	35,1	39,0
	Elektromos és elektronikai hulladékok	0,43	1,1	5,0
	Kiselejtezett gépjárművek	-	300	700
	Egészségügyi hulladékok	7,556	9,2	14,0
	Állati eredetű hulladékok	252,2	245,0	238,0
	Növényvédőszeres és csomagoló eszközeik	-	0,6	1,3
	Azbeszt	-	-	-
	<i>Egyéb hulladékok</i>	4	5	7

Nem veszélyes hulladékok	Csomagolási hulladékok összesen	-	50	1000
	Gumi	-	5	10
	<i>Egyéb hulladékok</i>	1000 m ³	1100 m ³	-

A veszélyes hulladékok mindegyikénél növekmény várható elsősorban a regionális rendszer üzemeltetéséhez kapcsolódóan.

A nem veszélyes hulladékok a regionális rendszer belépésével annak keretében lesznek gyűjtve, kezelve, hasznosítva / ártalmatlanítva.

6.1.2 Hulladékcsökkentő és hulladékhasznosítási célok

A közös helyi hulladékgazdálkodási terv talán a legfontosabb intézkedési feladata a megelőzésnek, mint elsőrendű prioritásnak az érvényesítése kell(-ene), hogy legyen. Ennek ellenére csak maga a hulladékgazdálkodási terv kevés közvetlen ráhatással van / lehet erre a fontos feltételre.

A megelőzésre több tényező is közvetlen hatással lehet, mint pl.:

- a hulladék keletkezését és kezelését alapvetően meghatározó, ill. befolyásoló jogi- és közgazdasági környezet
- a gyártók magatartását meghatározó / befolyásoló szabályzók érvényesülése
- az életszínvonal függő fogyasztási szokások változása
- a fogyasztók nem elégséges környezettudatos magatartása vagy éppen annak szinte teljes hiánya
- az anyagi források korlátozó hatása miatt elmaradó hulladékcsökkentő beruházások
- az önkormányzat, ill. intézményei beszerzési politikájának az alakítása és ezzel egyfajta példamutatás közvetítése a lakosság, ill. a gazdasági társaságok felé
- a hulladékkezelésben alkalmazandó díjpolitika, a szennyező fizet elvének a differenciált érvényesítése.

Mindezek fontosságának ismeretében sajnos a hulladékgazdálkodási terv is inkább csak a keletkező hulladék hasznosítási-, kezelési- és ártalmatlanítási lehetőségeivel tud foglalkozni úgy, hogy a megelőzést, mint a jövőben egyre nagyobb szereppel bíró tényezőt potenciális tartaléknak tekinti a környezet állapotának további javításában.

6.1.2.1 Települési szilárd hulladék:

Az előzőekben említetteknek megfelelően ebben a fejezetben a lerakással ártalmatlanítandó hulladékmennyiség csökkentési, illetve a keletkezett mennyiség nagyobb arányú hasznosítási céljai szerepelnek.

A Hgt. értelmében a települési szilárd hulladékban megjelenő biológiailag lebomló szervesanyag lerakását 2004-re 75%-ra, 2007-re 50%-ra, 2014-re 35 %-ra kell csökkenteni. A rendszernek ki kell terjednie a kerti és közterületi zöldhulladéokra, a konyhai szerves hulladéokra, az élelmiszeripari és a papírhulladéokra egyaránt. A bio- és zöldhulladék esetében elkülönített gyűjtést követően aerob vagy anaerob bontási eljárásokkal biztosítani kell a begyűjtött hulladék lebomlását és a képződő „komposzt” felhasználását főleg a mezőgazdaságban. A biológiai úton lebontható növényi hulladék lerakását teljesen meg kell szüntetni. Az állati hulladékokat továbbra is feldolgozásra, a fertőzés veszélyes hulladékot hulladékégetőbe kell szállítani.

A tervezett regionális hulladékgazdálkodási rendszer számol az intézményeknél és a lakosságnál keletkező biológiailag lebontható hulladék szelektív gyűjtésével és az így begyűjtött hulladékhányad komposztálásával. Erre a beruházásban van költségkeret. Ezen felül feltétlenül ösztönözni szükséges a lakosság otthoni komposztálását részben oktatással, részben támogatási forrásból beszerzett és használatba kiadott komposztáló edényzettel.

A komposztálás eredményességét alapvetően befolyásolhatja a végtermék hasznosíthatósága / értékesíthetősége.

Az önkormányzatok a hasznosításra vállalkozó ingatlantulajdonosok ösztönzése és támogatása mellett saját kezelésű zöldterületeik gondozásánál is előnybe részesíthetik a rendszerben megtermelt komposztot, példát mutatva ezzel is más felhasználók számára.

A **papírhulladék** hasznosításának növelése érdekében intézkedéseket kell hozni a papírhulladék begyűjtésének növelésére, és a begyűjtött anyag hosszú távú hasznosítására.

A hulladékká vált **csomagolóanyagok** esetében 2005-re el kell érni, hogy a hulladékká vált csomagolóanyagok legalább 50%-a hasznosításra kerüljön, ezen belül legalább 25%-a anyagába kerüljön hasznosításra úgy, hogy ez az arány minden anyagtípusnál legalább 15% legyen. A hasznosításba beleértendő az anyagában történő hasznosítás (újrahasznosítás) mellet az energia- visszanyeréssel történő, a környezetet nem szennyező égetés is.

Biztosítani kell az üveg, műanyag, stb. hulladékok minél nagyobb arányú hasznosítását is.

A **gumiabroncs** hulladék 2003.-ban életbe lépett lerakási tilalmára, valamint a gumiőrlemény 2006.-tól életbe lépő lerakási tilalmára tekintettel ezek elkülönített gyűjtését és hasznosítónak való átadását meg kell oldani. E hulladékfajta elkülönített gyűjtése is indokolja, hogy a térségben hulladékudvarok épüljenek a regionális rendszer fejlesztésének keretében.

Gondoskodni kell a települési szilárd hulladékban megjelenő 0,7 - 1,0 %-nyi **veszélyes összetevő** minél nagyobb arányú elkülönített begyűjtéséről és kezeléséről.

Ezeket a hulladékokat nem elsősorban mennyiségük, hanem veszélyességük miatt kell külön gyűjteni és környezetkárosítás nélkül ártalmatlanítani.

A települési önkormányzatoknak, ill. megbízásukkal a regionális rendszer üzemeltetőjének több módszer is rendelkezésére áll, hogy minél nagyobb arányban gyűjtsék vissza a veszélyes hulladékokat.

Legegyszerűbb az, hogy a településen működő oktatási intézményekben, ill. egyéb közintézményekben megszervezik legalább a szárazelemek, tintapatronok, valamint az elektronikai jellegű hulladékok külön gyűjtését. Erre a célra a regionális rendszer speciális gyűjtőedényzet beszerzését irányozta elő.

Ezen felül szükséges, hogy településenként évente legalább egy alkalommal úgynevezett gyűjtőjárat induljon, mely átveszi a lakosságtól a mindennapi élet során keletkező veszélyes hulladékokat (festékes göngyölegek, növényvédőszer maradékok, akkumulátorok, gyógyszermaradványok, stb.).

Szükséges továbbá legalább egy – két hulladékudvar megépítése 2008.-ig, lehetőség szerint vagy a megépülő regionális hulladéklerakó telephelyén, vagy nagyobb létszámú településeken. Ezen hulladékudvaron a hasznosítható anyagok mellett lehetőség lesz a háztartásokban keletkező elektronikai hulladékok, valamint egyéb veszélyes hulladékok folyamatos leadására. 2010.-ig meg kellene oldani, hogy hasonló feltételekkel hulladékudvar üzemeljen a térség minden 5000 lakosságot meghaladó településén.

A begyűjtött veszélyes hulladékok ártalmatlanításáról gondoskodni kell, melynek jelentős költségvonzata van. Ezt a rendszer működési költségeibe be kell építeni.

A fentiekben felsorolt hulladékok jelenleg a települési hulladékokkal együtt kerülnek elszállításra. Meg kell oldani ezen hulladékok anyagában történő vagy energetikai hasznosítását, így a lerakandó települési szilárd hulladék mennyisége jelentősen fog csökkenni, ami meghosszabbítja a regionális lerakó üzemeltetési élettartamát.

Ezeknek a feladatoknak a teljesítése leggazdaságosabban a képződés helyén történő elkülönített gyűjtés, illetve a szelektív begyűjtés és a külön kezelés biztosításával érhető el. Szükséges hulladékudvarok, gyűjtőszigetek létesítése ahonnan a szelektíven begyűjtött hulladékot a kommunális szolgáltató szállítja el a megfelelő hasznosító helyekre, illetve a nem hasznosítható hulladékot a tervezett és 2005.-ig megépülő regionális hulladéklerakóba.

A regionális lerakóhelyre kerülő nem-veszélyes hulladék mennyiségét a tervezett regionális rendszerben mintegy 27%-kal lehet csökkenteni a szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével 2008.-ra

6.1.2.2 Települési folyékony hulladék

A települési folyékonyhulladék mennyisége folyamatosan csökkenthető a csatornázási és szennyvíztisztítási program megvalósításával.

Ahol már van csatornázás, ott a cél a szennyvízcsatorna hálózatok nem megfelelő állapotban lévő szakaszainak a rekonstrukciója: a szennyvíz csatornázottság megvalósításával közel 100%-os lefedési arányának az elérése a településeken lévő

összes ingatlan rákötésével a szennyvízelvezető hálózatra. Ezzel párhuzamosan az ingatlanokon lévő egyedi szennyvíztárolók megszüntetése, (melyek nem vízzáróak), tehát a települési folyékony hulladék keletkezésének, illetve a talajba való jutásának a minimálisra szorítása.

Ahol még nincs szennyvízelvezető és tisztító kapacitás kiépítve, ott annak megvalósításáig biztosítani kell az ingatlanokon lévő szennyvíztároló létesítményekből a szennyvíz minél nagyobb arányú összegyűjtését és elszállítását a térségben lévő szennyvíztisztítóba.

Végleges megoldást természetesen a szennyvízcsatornázás és tisztítás kiépítése biztosíthat. Ehhez több település is rendelkezik tervekkel, amelyek azonban támogatási források hiányában eddig még nem valósultak meg.

6.1.2.3 Kommunális szennyvíziszap

A keletkező szennyvíziszap mennyisége folyamatosan növekszik, mert a szennyvízelvezetési program előrehaladásával egyre több lesz a kezelendő szennyvíz mennyisége.

A keletkező és hasznosítandó iszapmennyiséget a szennyvíztisztítási és iszapkezelési technológiákkal a lehető legkisebbre kell csökkenteni. A hasznosításra nem alkalmas iszapok mennyiségét fokozatosan csökkenteni kell. Meg kell valósítani a képződő szennyvíziszapok olyan kezelését, mely lehetővé teszi az iszapok mezőgazdaságban való lehető legnagyobb arányú hasznosítását vagy a hulladék lerakására, illetve égetésére vonatkozó követelmények betartását. 2008.-ig a rendelet szerint el kell érni a keletkezett szennyvíziszap minimum 56%-os hasznosítási arányát.

A tervezett regionális rendszer komposztáló telepe a szelektíven gyűjtött szerves hulladék mennyiségének függvényében alkalmas iszap fogadására és komposztálásra is. Alapvető feltétel viszont, hogy az iszap nehézfém tartalma nem haladhatja meg az engedélyezett határértékeket, mert csak ez esetben lehet a tervezett komposzt hasznosítását reálisan tervezni.

6.1.2.4 Építési-bontási hulladékok és egyéb inert hulladékok

Az építési-bontási hulladékok döntő hányada - kivéve pl. a festékmaradékokat, ragasztómaradékokat, az azbeszt tartalmú szigeteléseket, a szénkátrányt tartalmazó bitumenhulladékot, a tartósítószerrel kezelt fahulladékot - nem veszélyes inert hulladék.

Az inert hulladék mennyiségénél csökkentési célkitűzést tenni a technológiák ismeretében nem lehetséges, tekintettel arra, hogy a szakértői vélemények hosszútávon is a keletkező építési - bontási hulladék mennyiségének évenkénti kis mértékű növekedését jósolják. Jelentősen lehet viszont csökkenteni a lerakással ártalmatlanítandó inert hulladék mennyiségét annak rendszeren belüli feldolgozásával és az így nyert haszonanyag hányad értékesítésével.

Elsődleges cél az építési- bontási hulladék hasznosítás maximális megvalósítása a vonatkozó rendelet előírásainak alapul vételével, vagy a tervezett regionális

rendszeren belül annak fejlesztésével, vagy azon kívüli kapacitások igénybe vételével, mert csak így teljesíthető a hasznosításra előírt 50 %-os mutató.

A kezelés előtt a veszélyes összetevőket külön kell választani és veszélyes hulladéklerakóba szállítani.

6.1.2.5 Mezőgazdasági-, ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok

Elsődleges cél a keletkező hulladékok szelektív gyűjtése, ennek következtében csökken a lerakásra kerülő hulladék mennyisége és nő a hasznosított hulladék aránya. Lerakásra csak olyan hulladék kerülhet, mely nem hasznosítható és más módon nem ártalmatlanítható.

6.1.2.6 Egészségügyi- és egyéb veszélyes hulladékok

Az önkormányzat felelősségi körében lévő intézményekben keletkező egészségügyi veszélyes hulladék jelenleg begyűjtött teljes mennyisége veszélyes hulladékégetőbe kerül elszállításra, tehát nem történik lerakás, sem anyagában történő hasznosítás. Valószínűsíthetően a jelenlegi begyűjtésbe nem kerül be minden hulladék, ezért az ellenőrzések szigorításával el kell érni ennek megvalósulását.

Meg kell szervezni a lakosságnál található gyógyszerek hulladékainak ellenőrzött begyűjtését és kezelését, és célszerűen a gyógyszertárak és gyógyszerforgalmazó cégek bevonásával a gyártási felelősség érvényesítésével, majd a begyűjtött gyógyszerhulladékot közszolgáltatóval veszélyes hulladékégetőbe kell szállítani. Ezek megvalósításával csökkeni fog a lerakott települési szilárdhulladék veszélyes összetevők mennyisége.

6.1.2.7 Összefoglalás

A fő cél az, hogy csak a nem hasznosítható hulladék kerüljön lerakásra.

Nem-veszélyes hulladéklerakóban csak a következő hulladékok helyezhetők el: (22/2001. (X. 10.) KöM r. 4. és 5. §)

- Települési szilárd hulladék, amely kielégíti a nem-veszélyes hulladéklerakóban átvehető hulladéokra megállapított átvételi követelményeket (2. sz. melléklet)
- Egyéb nem veszélyes hulladékok melyek kielégítik az átvételi követelményeket (2. sz. melléklet)
- Biológiai, kémiai, illetve hőkezeléssel, tartós (legalább 6 hónapig tartó) tárolással vagy más kezeléssel nyert olyan szennyvíztisztításból nyert hulladék és csatornaiszap, amelyben a fekál coli és a fekál streptococcus szám ml-ben mért mennyisége a kezelés során az eredeti 10%-a alá csökkent
- Az előkezelés (befoglalás, beágyazás) után, nem veszélyes hulladékként kezelhető veszélyes hulladékok melyek kielégítik az átvételi követelményeket (2. sz. melléklet)

Tilos lerakni a következő hulladékokat:

- folyékony hulladékot
- nyomás alatti gázt
- robbanásveszélyes hulladékot
- maró-oxidáló, tűzveszélyes hulladékot
- fertőző kórházi vagy más egészségügyi hulladékot
- használt egész gumibroncsot 2003. július 1.-je után, a kerékpár gumibroncsok és az 1400 mm külső átmérőnél nagyobb gumibroncsok kivételével, továbbá az aprított használt gumibroncsot 2006. július 1.-je után
- előkezelés nélküli szennyvíziszapot
- állati hulladékot
- minden más típusú hulladékot, mely nem elégíti ki az átvételi követelményeket (2. sz. melléklet)

A lerakási szabályokat összegezve megállapítható, hogy:

- a települési lerakóra vonatkozóan részleges, de nagymértékű korlátozás van érvényben a biológiailag bontható hulladékokra,
- 2006 közepétől teljes lerakási korlátozás lesz a gumibroncsokra, illetve
- csökkenteni kell a lerakott települési hulladékban a veszélyes komponensek hányadát.

A hulladékok minél nagyobb arányú hasznosításához elengedhetetlen a tervezett szelektív gyűjtés bevezetése.

A tervidőszak végére el kell érni, hogy a képződő, nem biomassza jellegű hulladék mintegy felének anyagában történő vagy energetikai hasznosítása megvalósuljon, lerakása pedig csak a más módszerrel nem ártalmatlanítható hulladék kerülhessen.

A szelektív gyűjtés oka és az érintett hulladékok az alábbiak lehetnek:

- a lerakási tilalom miatt külön gyűjtendő és kezelendő hulladékok gyűjtése
 - biológiailag lebomló hulladékok
 - veszélyes frakciók
 - gumihulladékok
- másodnyersanyag hasznosítás céljából külön gyűjtött vagy utólag válogatott hulladékok (pl. fém, műanyag üveg, textil)
- a gyártói-forgalmazói felelősség körébe tartozó hulladékok települési hulladékból elkülönített gyűjtése és átadása hasznosítónak, koordináló szervezettel kötött szerződés alapján (pl. kiselejtezett gépjárművek és berendezések, hulladékolajok, elemek- akkumulátorok, csomagolóanyag-hulladékok egészségügyi- és elektronikai hulladék, stb.)

Az első pontban felsorolt tevékenység általában költséget jelent az önkormányzatok, ill. az üzemeltető számára, bár a biológiailag bontható frakció komposztálása során piacképes termék keletkezik, ami csökkentheti a kiadásokat.

A másik két tevékenység azonban megfelelő hasznosítókkal kötött szerződés alapján akár nyereséges is lehet.

A régióban működő és engedéllyel rendelkező hulladékhasznosító vállalkozásokról az illetékes Környezetvédelmi Felügyelőség tudnak információt adni.

A szelektív hulladékgyűjtés a lerakandó hulladék tömegének csökkentésén túl még egyéb előnyökkel is jár:

- csökkenti a környezet terhelését (lerakók veszélyességét, égetőművek káros anyag kibocsátását),
- a hasznosítható anyagok kinyerésével csökkenek a kezelés költségei és egyben csökken a természeti erőforrások igénybevétele is,
- erősíti a lakosságban a környezeti tudatot (aktív részvétel a környezet állapotának javításáért).

A regionális rendszer üzemeltetőjének a feladata a szelektív hulladékgyűjtés bevezetésében a különböző típusú hulladékok számára az edényzet és a kapacitás biztosítása, a hulladékkezelési (szemétszállítási díjak) megállapítása, a különböző típusú hulladékok szállítását végző további szervezetek kiválasztása, felügyelete és az ellenőrzése.

A szelektíven begyűjtött hulladékok hasznosításából vagy hasznosítás céljára történő átadásból származó bevétel csökkentheti majd a lakossági szemétdíj mértékét.

A gyűjtésbe bevont lakosságnak meg kell ismernie a szelektív gyűjtés célját, a hulladék hasznosulásának főbb eredményeit, ezért az önkormányzatoknak folyamatos feladata lesz a lakosság pontos tájékoztatása az új rendszer bevezetéséről, adottságairól, elvárásairól és eredményeiről. Az egész gyűjtési folyamat alatt legyen lehetősége a lakosságnak a folyamatos véleményalkotásra és annak kinyilvánítására megfelelő figyelembevétel mellett.

7. A KIJELÖLT CÉLOK ELÉRÉSÉT, ILLETVE MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ CSELEKVÉSI PROGRAM

7.1 Módszerfejlesztési, intézményfejlesztési, ismeretterjesztő, szemléletformáló, tájékoztató oktatási és kutatási- fejlesztési programok

- Ki kell alakítani a folyamatos térségi helyi tervezési feladatok ellátására, illetve segítségre alkalmas szervezeti kereteket, biztosítani kell a tervezés személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeit. Egyik célfeladatként célszerű kidolgozni a regionális rendszer továbbfejlesztésének és komplettírozásának a stratégiáját a minél hatékonyabb működtethetőség érdekében.
- Folyamatosan fejleszteni szükséges az adatszolgáltatási-és kezelési rendszert valamint a hulladékgazdálkodási monitoring eszközparkot.
- Fokozott figyelmet kell fordítani az adatok megbízhatóságnak az ellenőrzésére.
- A végrehajtás biztosítása érdekében a szakapparátus folyamatos fejlesztése szükséges a társuláznál, ill. az önkormányzatoknál, valamint a regionális rendszer üzemeltetőjénél.
- Tovább kell fejleszteni a hulladékgazdálkodás gazdasági ösztönző és támogatási rendszerelemeit.
- Biztosítani kell, hogy az írott és elektronikus sajtón és egyéb tájékoztatási és szemléletformálási eszközökön keresztül az egyes hulladékgazdálkodási szakmai programokat a nagy nyilvánosság megismerje, elősegítve ezzel a lakosság minél szélesebb körének bevonását a program végrehajtásába.
- Biztosítani kell a különböző szakmai fórumokon, illetve szemléletformáló kiadványokon keresztül a gazdálkodók folyamatos tájékoztatását a környezettudatos irányításról, az alapanyagváltással, termékszerkezet-váltással elérhető környezetkímélő termelés és környezetbarát termékek, illetve tisztább technológiák alkalmazásáról.
- Fokozni kell a civil szervezetek, zöld mozgalmak, kultúráközvetítő és közösségfejlesztő intézmények támogatását a hulladékgazdálkodási célok elérésének érdekében.
- Támogatni kell e szervezeteket a lakosság fogyasztói szokásainak, a helyi társadalom és a családok környezettudatos életvitelének alakításában végzett munkájukban.
- Támogatást kell biztosítani a helyi hulladékgazdálkodási kezdeményezések (pl. elkülönített begyűjtés szervezése) megvalósításához.
- A környezetvédelmi hatósági feladatot ellátók részére biztosítani kell a folyamatos oktatást az új vagy változó jogszabályok végrehajtása, a

versenyképes tudás megszerzése a jogi és technikai tudásszint emelése érdekében.

- Biztosítani kell a környezetvédelmi szakemberek rendszeres továbbképzését.
- A kulturális intézmények bevonása a környezetvédelmi ismeretterjesztés és szemléletformálás elősegítésébe.
- A hulladékgazdálkodási célkitűzéseket be kell építeni a települések rendezési tervébe, ill. a kistérségi társulások területfejlesztési terveibe
- Keresni kell az együttműködési lehetőségeket más hulladékgazdálkodási rendszerekkel, hulladék - feldolgozókkal, hulladékhasznosítókkal.

7.2 Hulladékgazdálkodási cselekvési program

A Tisza-tó környéki települések regionális hulladékgazdálkodási rendszeréhez tartozó települések hulladékgazdálkodásának cselekvési programja annak figyelembe vételével lett összeállítva, hogy:

- 2005. végéig megvalósul a Tisza – tó környéki települések regionális települési szilárdhulladék – gazdálkodási beruházása
- a regionális rendszer 2006. január elejétől üzemszerűen működik a Rethmann – Tisza Kft. szakszerű üzemeltetésével és az 2006.-tól egységes üzemeltetési feltételt, ill. lehetőséget ad minden érintett településnek
- a regionális program részeként végzett PR munka eredményeként a lakosság megismeri a rendszer működési elveit, valamint feladatait a szakszerű üzemeltetésben és rövid átmeneti idő után partnerként vállalja tevékeny részvételét az üzemeltetésben
- a regionális rendszerhez kapcsolódóan 2005.-ben elkezdődik a meglévő lerakók bezárása és területük rekultiválása szintén jelentős támogatottsággal és az legkésőbb 2008. végéig lezárul
- a szelektíven gyűjtött anyagoknak lesz biztonságos átvevő piaca, amelyik azt zökkenőmentesen fogadja, feldolgozza és hasznosítja.

A regionális hulladékgazdálkodási rendszer felépítését és a megvalósítás feladatait a közös helyi hulladékgazdálkodási terv első fejezeti tartalmazzák.

Annak megvalósítási költségeit a cselekvési program becsült költségek oszlopon nem tartalmazza, abban csak azon költségek szerepelnek, amelyek nem részei a regionális beruházásnak.

A feltüntetett költségek kezelésénél fontos annak ismerete, hogy:

- egyes költségek beépíthetők a regionális rendszer üzemeltetési költségeibe, de akkor valószínűsíthetően szolgáltatási díjemelkéssel kell számolni

- a finanszírozásnál különböző mértékű támogatottság pályázható, ami értelemszerűen csökkenti az érdekeltek részéről fizetendő összegeket
- a beruházások időpontja a támogatási források megszerzhetőségének a függvényében akár évekkel is változhat / kitolódhat.

A közös helyi hulladékgazdálkodási tervben a vizsgált térséghez tartozó valamennyi településre megfogalmazott konkrét cselekvési programok a célok kitzűzésével, a cselekvési feladatok meghatározásával, a résztvevők megjelölésével a feladatok időbeni ütemezésével és a becsült költségekkel a következő áttekintő táblázatokban kerültek összefoglalásra.

20. táblázat: Települési szilárd hulladék cselekvési programja

Cél	Cselekvési program	Résztvevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft nettó
A szakszerű közszolgáltatás feltételeinek a biztosítása	A közszolgáltatási szerződések rendezése, a regionális rendszer üzemeltetési feltételeinek a biztosítása; ösztönző tarifarendszer kidolgozása; egységes helyi rendeletervezetek kidolgozása, stb.	önkormányzatok; Rethmann – Tisza Kft; jelenleg i üzemeltetők; környezetvédelmi hatóságok; jogi szakértő	2005.	10.-
Együttműködési megállapodások kötése a hulladékhasznosítókkal	Piackutatás, szerződéskötések	üzemeltető; társulás; hulladékhasznosítók; jogi szakértő	2005.	2.-
Az üzemeltetési feltételek biztosítása	Az építés üzemeltetői figyelemmel kísérése. A munkaszerződések megkötése, dolgozók betanítása	üzemeltető; társulás; alkalmazottak; jogi szakértő	2005.	Építés a regionális rendszer részeként, azon felül 4.-
Szelektív gyűjtés kialakítása, majd működtetése	Széleskörű felvilágosítás, tudatformálás, vetélkedők; Mintaprogramok; az önkormányzatok és intézmények beszerzéseinek a racionalizálása	önkormányzatok, iskolák, civil szervezetek, üzemeltető. lakosság	2005.-2008.	A regionális rendszer PR költségén felül 12.-
	Hulladékgyűjtő udvarok kialakítása	Hulladékkezelő, önkormányzatok, vállalkozások	2006-2008.	80.-
	Gyűjtőszigetek, szelektív hulladékgyűjtő edények kihelyezése, használata	Társulás; üzemeltető; fővállalkozó	2005.dec..31 -ig	A regionális rendszer részeként

	Hulladékkezelő kapacitások létrehozása	Társulás; üzemeltető; fővállalkozó	2005.dec..31 -ig	A regionális rendszer részeként
Biológiailag lebomló szerves anyag tartalom csökkentése a hullékgazd. Törvény szerinti ütemben	Szelektív gyűjtés feltételeinek a megteremtése	Önkormányzatok, üzemeltető	2005.dec..31 -ig	A regionális rendszer részeként
	Komposztáló kiépítése Tiszafüreden.	Önkormányzat, társulás, üzemeltető, fővállalkozó	2005.dec..31 -ig	A regionális rendszer részeként
	Házi komposztálás bevezetése és támogatása edényzet adásával	Lakosság, üzemeltető	2005. – 2008.	Lakossági forrás 6.-
Csomagolási hulladékok hasznosítási arányának növelése	Szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, működtetése	önkormányzatok, társulás, üzemeltető	2005.- 2008.	A regionális rendszer keretén belül
A műszaki követelményeknek nem megfelelő, bezárt és illegális hulladék lerakatok által okozott környezetszennyezés megszüntetése	A hulladéklerakók-, illegális lerakók bezárása, felszámolása és területük rekultiválása	önkormányzatok, társulás, üzemeltető	2008.dec..31 -ig	Önálló tender keretében támogatottságtól függő saját erős pályázat kiírásával 33 db
	- környezetvédelmi felülvizsgálatok	tervezők; szakértők; hatóságok,		Üzemeltetés keretében támogatottságtól függő saját erős pályázat kiírásával 12 db
	- rekultivációs tervezések	tervezők; szakértők; hatóságok,		
	- rekultivációk kivitelezése	közbeszerzési érintettek, kivitelezők, üzemeltető		
	- illegálisan lerakott hulladékok felszedése, elszállítása	önkormányzatok, üzemeltető, ingatlantulajdonosok	2005.-2006.	Üzemeltetés keretében

21. táblázat: A települési folyékony hulladék cselekvési programja

Cél	Cselekvési program	Részrtvevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft (nettó)
A talaj és a felszín alatti vizek szennyezésének a csökkentése	A szennyvízcsatorna hálózat nem megfelelő állapotban lévő szakaszainak rekonstrukciója	Önkormányzatok; üzemeltetők; kivitelezők	2005-től	60.-
	A szennyvíz csatornázottság közel 100%-os lefedési arányának elérése	Önkormányzatok; üzemeltetők; ingatlantulajdonosok	2005-től	6 - 10 Mrd. Ft
	Az ingatlanokon lévő nem megfelelő szennyvíztárolók felszámolása	Önkormányzat, környezetvédelmi hatóság, ingatlantulajdonosok	2005-től	Tulajdonosi forrásból
	A szennyvízelvezető hálózatra történő rákötések számának növelése	Önkormányzat, ingatlantulajdonosok, üzemeltetők	folyamatos	Lakossági, intézményi, ill. vállalkozói forrásokból
	A rendszerekre rákötött csapadékvíz bevezetések lekötése	Önkormányzatok; üzemeltetők; lakosok	2005.-től	Lakossági intézményi forrásokból
	A gyűjtést, szállítást végző vállalkozások működési feltételeinek szabályozása, egységesítése	Önkormányzatok; üzemeltetők, szolgáltatók		Működési költségek terhére
	Szennyvíz előkezelők kiépítése	Önkormányzatok; üzemeltetők, vállalkozók	2005.-től	Vállalkozói tőkéből

21. táblázat: A települési szennyvíziszap cselekvési programja

Cél	Cselekvési program	Részrtvevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft (nettó)
Hasznosítási arány növelése	Mezőgazdasági hasznosítási lehetőségek vizsgálata,	Önkormányzatok, üzemeltetők, környezetvédelmi hatóság; földtulajdonosok	2005-től	10.-
	Együttégetés lehetőségének vizsgálata	Önkormányzatok, üzemeltetők, égetőművek, környezetvédelmi hatóságok	2005-től	6.-
	Komposztálók üzemeltetése	Önkormányzatok, üzemeltetők,	2005.-től Mezőkövesden 2006.-től Tiszafüreden	Üzemeltetési költségek terhére

22. táblázat: Az önkormányzat felelősségi körében keletkező építési és bontási hulladékok cselekvési programja

	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft (nettó)
Megfelelő adatbázis létrehozása	Adatgyűjtés	Önkormányzatok, építőipar; vállalkozók, üzemeltető	2005-ig	2.-
Megelőzés	Bontott anyagok újrahasznosításának ösztönzése	Építőipar, útépítőipar, vállalkozók; lakosság	2005-től	4.-
Hasznosítás	Szelektív bontási gyakorlat bevezetése	Építőipar, vállalkozók; lakosság	2005-re	2.-
	Feldolgozó telep létesítése mobil törővel	Társulás; üzemeltető	2006.-tól	80.-
	Az építési és bontási hulladéknak az önkormányzat által kijelölt helyre való szállítása	Önkormányzat, építőipar; hulladéktermelők	Folyamatos	Vállalkozói díjak terhére
Ártalmatlanítás	Az építési és bontási hulladék nem hasznosítható részének inert hulladéklerakóba történő szállítása	Önkormányzat, építőipar, hulladéktermelők	Folyamatos	Vállalkozói-, szállítói-, lerakási díjak alapján
	Lerakási arány csökkentése	Önkormányzat, építőipar	2005-től	Regionális rendszer keretén belül
	Azbeszt tartalmú hulladékok kezelése, illetve az épületek azbesztmentesítése	Önkormányzat, építőipar, közegészségügyi hatóság, azbesztszövetség	2005-től	Bontási, felújítási költségek terhére

23. táblázat: Az önkormányzat felelősségi körében keletkező mezőgazdasági-, ipari és egyéb gazdálkodói hulladékok cselekvési programja

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft (nettó)
Megfelelő adatbázis létrehozása	Hulladékok mennyiségének felmérése	Önkormányzatok, intézmények, termelők, kezelők	2005-ben	2.-
Megelőzés	Tájékoztatás	Önkormányzatok, termelők	Folyamatosan	1,6
Hasznosítás (a hulladék 50%-a hasznosításra kerüljön)	Szelektív gyűjtés	hulladékkezelők önkormányzatok, termelők, üzemeltető	2005-től	Üzemeltetési költségek terhére

Az ártalmatlanítási, lerakási arány csökkentése	A hasznosítható hulladékok lerakásának elkerülése	Önkormányzatok, termelők, üzemeltető	Folyamatosan	Regionális rendszer üzemeltetésében
--	---	--------------------------------------	--------------	-------------------------------------

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó, a települési szilárdhulladéktól elkülönítetten gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok cselekvési programja.

Veszélyes hulladékok

24. táblázat:

Intézményi tájékoztatás	Hulladéktermelők önkormányzati tájékoztatása a lehetőségekről	Önkormányzatok, intézményeik	2005.	Működési forrásokból
Hulladékolajok	Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok és intézményeik	Folyamatos	Intézményi működési forrásból
Akkumulátorok és szárazelemek	Tájékoztatás. Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2005.-től folyamatos	Működési forrásokból regionális üzemeltetés keretében
PCB/PCT tartalmú hulladékok	Tájékoztatás. Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2005.-től folyamatos	Működési forrásokból regionális üzemeltetés keretében
Kiselejtezett gépjárművek	Tájékoztatás. Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2005.-től folyamatos	Működési forrásokból regionális üzemeltetés keretében
Egészségügyi hulladékok	Tájékoztatás. Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik, magánorvosok	2005.-től folyamatos	Működési forrásokból regionális üzemeltetés keretében
Állati eredetű hulladékok	Tájékoztatás. Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2005.-től folyamatos	Működési forrásokból regionális üzemeltetés keretében
Növényvédőszeres- és csomagolóanyagok	Tájékoztatás. Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2005.-től folyamatos	Működési forrásokból regionális üzemeltetés keretében
Azbeszt hulladékok	Tájékoztatás. Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2005.-től folyamatos	Működési forrásokból regionális üzemeltetés

				keretében
Egyéb hulladékok	Tájékoztatás. Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2005.-től folyamatos	Működési forrásokból regionális üzemeltetés keretében

Nem veszélyes hulladékok

25. táblázat: A települési szilárd hulladékban megjelenő csomagolási hulladékok cselekvési programja

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft (nettó)
A települési szilárd hulladéktól való külön gyűjtése	A szelektív hulladékgyűjtés bevezetése	hulladékkezelők önkormányzatok, lakosság	2006. jan. 1.-től	Regionális rendszeren belül
Megelőzés	Kevesebb csomagolóanyag felhasználás ösztönzése	Vásárlók, kereskedelem, csomagolóanyag- ipar,	Folyamatosan	1,6/év
	Betétdíjas csomagolóanyag használat ösztönzése	vásárlók, kereskedelem	2005-től	1,6/év
	Újrahasználati rendszerek támogatása	csomagolóanyag ipar, üzemeltető	2005-től	Regionális rendszeren belül
Hasznosítás	Visszagyűjtési rendszer üzemeltetése	csomagolóanyag ipar, lakosság, önkormányzatok	2006-tól	Regionális rendszeren belül
	Feldolgozó, hasznosító kapacitásokkal való szerződéses kapcsolat	Hulladékkezelők csomagoló- anyag ipar	2006-tól	Regionális rendszeren belül

26. táblázat: A települési szilárd hulladékban megjelenő gumihulladék cselekvési programja

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft (nettó)
Hasznosítás, elkülönített gyűjtés	Begyűjtő- és kezelőrendszer üzemeltetése	lakosság, gépjármű üzemeltetők	2006.-tól	Regionális rendszeren belül

27. táblázat: A települési szilárd hulladékban megjelenő egyéb hulladékok cselekvési programja

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft (nettó)
Hasznosítás, elkülönített gyűjtés	Begyűjtő- és kezelőrendszer üzemeltetése	Intézmények, önkormányzatok	2006.-tól	Működési forrásokból regionális rendszeren belül.

7.3 A hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célkitűzések elérését szolgáló intézkedések meghatározása

A hulladékhasznosítási, ártalmatlanítási célokat a szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével lehet hatékonyan elérni.

Például:

- A lakosság folyamatos bevezetése a szelektív hulladékgyűjtésbe.
- Hulladékgyűjtő szigetek kialakítása a települések több pontján, ahol üveg, műanyag, papír és fémhulladékok külön gyűjtésére alkalmas konténerek kerülnek elhelyezésre. Része a regionális fejlesztésnek.
- Hulladékgyűjtő udvarok létesítése, amely alkalmas a lakosságtól érkező fémhulladékok, zöldhulladékok, gumihulladékok, különféle veszélyes hulladékok (akkumulátorok stb.), lomtalanításból származó hulladék fogadására. Nem része a regionális fejlesztésnek, ezeket utólag kell kiépíteni, és a regionális rendszer részeként üzemeltetni.

28. táblázat: A nem veszélyes hulladékok hasznosításának, ártalmatlanításának helye

Hulladék	Kezelés	Hasznosítás	Ártalmatlanítás
Települési szilárd hulladék	Regionális rendszeren belül	Rendszeren belül és azon kívül	Regionális lerakón
Települési folyékony hulladék	Szennyvíztisztítóban		
Kommunális szennyvíziszap	Szennyvíztisztítóban	Mezőgazdaságban, rekultiválásnál	Égetés
Építési-bontási hulladék és egyéb inert hulladék	Regionális rendszeren belül vagy azon kívül	Építkezéseknél, rekultivációknál	Lerakás
Mezőgazdasági és élelmiszeripari nem veszélyes hulladék	Regionális rendszeren belül	Regionális rendszeren belül vagy azon kívül	Vállalkozásoknál
Ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladék	Regionális rendszeren belül	Regionális rendszeren belül	Vállalkozásoknál

		vagy azon kívül	
--	--	-----------------	--

29. táblázat: A kiemelten kezelendő veszélyes hulladékok hasznosításának, ártalmatlanításának helye

Hulladék	Hasznosítás/ártalmatlanítás helye
Egészségügyi veszélyes hulladékok	Régiós szinten gyűjtés, régió kívüli ártalmatlanítás
Egyéb veszélyes hulladékok	Régiós szinten gyűjtés, régió kívüli ártalmatlanítás

A 29. táblázatban szereplő veszélyes hulladékok ártalmatlanításához szükséges kapacitásigény régió kívüli biztosított.

7.4 A környezetvédelmi nem megfelelő lezárt és illegális hulladéklerakók illetve hulladék lerakatok rekultiválásának és felszámolásának feladatai

7.4.1 Települési szilárdhulladék lerakók

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény, annak végrehajtási jogszabályai (a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet; a hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakók lezárásának és utógondozásának szabályairól és egyes feltételeiről szóló 22/2001. (X. 10.) KöM rendelet), valamint a 33/2000. (III. 17.) Korm. rendelet alapján az alábbi intézkedések várhatóak a települési szilárd hulladéklerakók bezárásával és rekultivációjával kapcsolatosan:

7.4.2 A működő lerakók felülvizsgálatának elvégzése:

A hulladékgazdálkodási törvény 56.§ (5) bekezdése alapján az üzemelő hulladéklerakó környezetvédelmi, műszaki megfelelőségének megállapítására az üzemeltető köteles a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban Kt.) szerinti teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatot végezni. Ezen eljárás lefolytatása nagyon fontos, hiszen a lerakók jelentős részéről nem rendelkezünk azon információkkal, melyekből megadható azok környezetre gyakorolt hatása, esetleges szennyező hatása, az érintett környezeti elemek veszélyeztetése. A felülvizsgálati dokumentációt, beleértve az intézkedési tervet 2003. január 1.-ig kellett volna a környezetvédelmi felügyelőségnek benyújtani, de ez a lerakók jelentős részénél nem teljesült. A felmérést 2005.-ben feltétlenül el kell végeztetni.

7.4.3 A rekultiváció elvégzése

A felülvizsgálat alapján a további működés feltételeit, illetve a környezet védelme érdekében szükséges intézkedéseket és azok teljesítésének határidejét a

környezetvédelmi felügyelőség a Kt.-ben meghatározottak szerint állapítja meg. A felülvizsgálati dokumentációkra kiadandó környezetvédelmi működési engedélyben lehet szabályozni az elvégzendő feladatokat (lerakó bezárása, a rekultiváció elvégzése). A pontos feladatok határidők megadásával jól előírhatók. A regionális létesítmény üzembe állításával a lerakókat be kell zárni és területüket rekultiválni kell.

Problémát jelenthet a megvalósításban, hogy a Tisza-tó környéki települések ISPA pályázatában csak 33 lerakó rekultiválása szerepel, vagyis további települések rekultivációjára tervezett anyagi keretet is biztosítani szükséges.

7.4.4 Települési folyékony hulladék leürítő helyek

A 33/2000. (III. 17.) Korm. rendelet, és a 1995. évi LIII. törvény alapján a települési folyékony hulladék leürítő helyek felülvizsgálati eljárása folyamatban van. A felülvizsgálati eljárás során elvégzendő vizsgálatok eredményeinek ismeretében kerül sor ezen létesítmények további működésének, vagy bezárásának a meghatározására.

7.5 A tervezett intézkedések végrehajtási sorrendje, határideje

Elsődleges feladat a tervezett regionális hulladékgazdálkodási rendszer határidőre történő megvalósítása, annak keretén belül a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, majd a rendszer fejlesztésével hulladékudvar (-ok) létesítése, így csökkeni fog az illegálisan lerakott hulladékok mennyisége is.

Végre kell hajtani a szennyvízcsatorna hálózat nem megfelelő állapotban lévő szakaszainak a rekonstrukcióját.

Minél hamarabb el kell érni a szennyvíz-csatornázottság közel 100%-os lefedési arányát és a szennyvízcsatorna hálózatra való rákötések arányának közel 100%-ra növelését.

El kell kezdeni a környezetvédelmileg nem megfelelő lezárt és illegális hulladéklerakók, illetve lerakatok felszámolását, illetve rekultiválását.

7.6. A tervezett regionális települési szilárdhulladék kezelő rendszer megvalósításával és üzemeltetésével elérhető eredmények

- a) A tervezett rendszer kiépítésével megvalósítható a szervezett hulladékgyűjtés és szállítás teljes lefedettsége az érintett 27 Észak – Magyarországi Régióhoz tartozó, valamint a 15 Észak – Alföldi Régióhoz tartozó településen arra jogosult és szakmailag megfelelő üzemeltetővel.
- b) A rendszerben tervezett technológiákkal beindítható a szelektív hulladékgyűjtés, ill. az így gyűjtött hulladékok kezelése válogatással, ill. komposztálással.

- c) A gazdaságosabb szállítási feltételek biztosítására a teljes rendszer 10 db új speciális gyűjtő és szállítójárművet kap, Mezőkövesden új átrakóállomás épül.
- d) A rendszerhez kapcsolódóan külön tender keretében támogatott beruházásként valósulhat meg 33 db lerakó rekultiválása, ill. üzemeltetői hatáskörben – jelentős támogatási arány elnyerésével – a további 12 db ismert lerakó rekultivációja.
- e) A tervezett regionális létesítmények a hulladékgazdálkodási célkitűzések az alábbiak szerint teljesíthetők:
- a program részeként szereplő PR tevékenység eredményeként megvalósul egy megfelelő tájékoztatás és szemléletformálás mind a 42 település javára és hasznára
 - a biológiailag lebomló hulladékok külön gyűjtésével és kezelésével a lerakásra kerülő hulladékban a szervesanyag hányada 2008.-2010.-re akár 35 % alá is csökkenthető
 - a gumiabroncsok, ill. gumiőrlemény lerakási tilalma a regionális lerakón 2006.-tól 100 %-osan biztosítható
 - megfelelő támogatottság esetén a jelenleg üzemelő lerakók már 2006.-ban bezárhatók és területük 2008. végéig rekultiválható
 - a szennyvíziszap hasznosítási aránya részben komposztálással, részben mezőgazdasági hasznosítással, esetleg égetéssel 2008.-ig 56 %-os arányban biztosíthatónak ítélt
 - a csomagolóanyag szelektív gyűjtése a teljes rendszerben megvalósul, hasznosításra való elszállításával az elvárt arányok teljesíthetők
 - a lerakásra kerülő hulladék veszélyeshulladék hányada a regionális rendszeren belül csökkenthető; átütő sikert viszont csak több hulladékudvar megépítésével, vagy mobil gyűjtőjármű üzembe állításával lehet elérni
 - a lerakandó hulladék aránya 2008.-ig 75 % alá csökkenthető a tervezett szelektív gyűjtési arányok teljesítésével
 - az építési – bontási hulladékok 2008.-ra elvárt 50 %-os hasznosítási aránya vagy rendszeren belül kiépített lehetőséggel, vagy rendszeren kívüli feldolgozó telepre való szállítással valósulhat meg
 - a járművek bontása külső vállalkozói kapacitásokkal biztosíthatónak ítélt
 - az önkormányzati felelősségi körbe tartozó, elkülönítetten gyűjtött, kiemelt hulladékáramok veszélyes és nem veszélyes hulladékainak a gyűjtése is hulladékudvarok létesítését igényli a rendszeren belül.

- f) A regionális hulladékgazdálkodási rendszer üzembe helyezése a települési szilárdhulladék kezelésében minden településen változást fog hozni az alábbiak szerint:
- az ömlesztett gyűjtés mellett új elemként megjelenik a szelektív gyűjtés
 - minden összegyűjtött települési hulladék kiszállításra kerül a településekről. (Ennek részadatait a 6. sz. táblázat tartalmazza)
 - megszűnnek a helyi lerakók, azok területe rekultiválásra kerül és az utógondozást az üzemeltető végzi
 - Mezőkövesden új létesítményként üzembe áll az átrakó, amely a beszállított hulladékot tömöríti. Ezt követően a hulladékot Tiszafüredre a kezelőtelepre szállítják
 - Tiszafüreden új létesítményként üzembe áll egy regionális kezelőtelep válogatóval, komposztálóval és szigetelt lerakótérrel, ahol a hulladékáramok mérhetők, ill. regisztrálhatók. A rendszerben kezelésre tervezett 30000t/év hulladékból 8000t/év válogatás, ill. komposztálás után hasznosításra kiszállításra-, míg a maradék 22000t/év lerakásra kerül. A lerakandó mennyiség a rendszer fejlesztésével tovább csökkenthető.

Összességében tehát az elvárt hulladékgazdálkodási célkitűzések a térségen belül a tervezett regionális hulladékgazdálkodási rendszer megvalósításával és szakszerű üzemeltetésével teljesíthetőnek ítélték.

A további elvárások viszont csak nagyfokú támogatottság mellett megvalósuló további beruházások eredményeként teljesülhetnek a térségben.

Eger, 2004. október hó

Fekete György
Vezető tervező
V3h-1-10-0133/2004.